

Edebiyat Defteri

nizamettinuca **-Yazıları-**

Oluřturulma Tarihi:
25 Haziran 2022 Cumartesi

Yayınlayan:
Edebiyatdefteri.Com
Türkiye'nin Kültür ve Sanat Platformu

MEŞE VELİ

MEŞE VELİ

Uzun uzun çalan telefonun səsi yumşaq yatağında cür cür gözəl yuxu lar görən kalba əsgəri dərin yuxusundan oyandırmışdı. Homurduya homurduya gözlərini açtı. Yanı başında başçavuşun borazanı kimi ötən telefona tərs tərs baxdı. Çox herslenmişdi "kaş ki axşamdan səni kapataydım dedi"

-Aye Andıra galasan, gahdim gahdim cırılmayan, deyə qışqırdı. yegun yenə biri rəhmətə gedip yoxsa bu niyə çalışıncı. Deyib: telefonu qulağına apardı.

-Ay Kalbayı hardasan bir saatdı telefonun çalır baxmırsan. Dedi qarşısındakı səs.

-Kimsən?

-Hacı Gulem.

-Ayaq hacı nə olub ki? Seher seher goymursunuz bir gırılı yatam, kim ölüb?

-Ay Əsgər nə səhəri gün ucalıp gün orta olub sən hələ toyuk kimin yatırsan dur ayağa. Meşe Vəli rəhmətə gedip tez gələsən.

-Meşe Vəli hee meşe velii ay ona allah rehet elesinmi? Malını yemiyen bir adamı idi. Eme böyün bu isdide ölemeseydi olmazdı sanki.

-Eye düz danış ay əsgər yahcıyı yamanı sən nə bilirsən ölümün zamanı olarmı irehmetdih sənəmi soracaydı? halla halla.

-Tamam, tamam ay hacı hersdenme gelereem.

Esger'in hersi yatmamışdı genə mırıldanırdı. "Ayə adamda öləcək zamanı tapıp böyünde uşahlarnan göya pikniğe gedecəyidik heyif oldu zerzevada" Dedi çarəsiz əlini üzünü yudu gözünü çapağını temmizledi, aceleynen naharını eliyip ölü maşınına mindiyi kimi mahalın tozlu yolarından sürüb ölü yerinə vardı.

Ölü evində arvatlar nömrədən ağlaşır, uşaklar oynadır, kişilər cənazəni yumaknan məşğul, gonu gomşu yığışp bir tərəfdən atəşlər galanır, bir tərəfdən düyü, et,domates yeməklər pişirilməyə başlanıb, bir tərəfdən çay şəkər davşan qanı çaylar, sarı yağlı halvanın qoxusu orttalığı aparıb, sanırsan ölü değıl toy evi, birde davulcuynan zurnacı da olsa iş tamam idi.

Cemaatın kimi deyir.

-Rehmertli ey adamı idi

Kimi deyir,

-Sonunda Meşedininde halvasını yedik

Kimi deyir,

-Yaman mal qoydu ha

Kimi deyir,

-Bu varnan haccada getmədi.

Daha nələr nələr.

Esger bütün bu deyilənlərə alışığı çünki o mahalın tək ölü maşınının şoferi idi. Zəngin, kasıb, hamı həyatında heç olmasa bir dəfə onun yolçusu olar, yolçuluğuda ümumiyyətlə gebirsanlıkta bitərdi.

Nəhayət mefta yuyunub kefenenip tabuta qoyulub əsgərin yolçusu olmuşdu. Arvatlar ölü maşınının arxasından ağlaşarkən camaat da kimiləri öz arabalarınnan kimiləri ditrektör römorku, motor, deyərəkən ölü maşınının arxasına ilişib gebirsanlığa doğru ağır ağır hərəkət etmişdiler.

Esger maşını sürərkən " Ya Meşe Vəli ahanda maşınıma mindin" deyə mırıldandığı anda yanında qoca bir adam meydana çıxdı.

-Öhö Öhö. Dedi Esger çışmışdı yanına bu adam nə zaman minmişdi gözlərini avuşturdu. "Yegun hələ uyanmamışam" dedi Adam təkrar,

-Öhi Öhö dəyincə Esger adama tərəf döndü,

-Pissimillah ay kişi səndə kimsən? Deyə soruşdu "havakt maşına mindin? Səni heç görmədim "

-Aye Əsgər məni tanımadın?

-Yoh Tanımadım.

-Hələ Ey bak tanımadın?

-Vallah Tanımadım.

-Sən Imam Huseyn tanımadın?

Esger gorhusunnan titrəməyə başlamış bir o gederde hersdenmişdi. Bu qocada kimiydi?

-Tanımadım ay kişi.

-Hələ Yannan bax.

-Aha Baxdım əmmə yox gene çıkardamadım.

-Mən Vəli.

-Hansı Vəli?

-Neçə Vəli tanıyırsan?

-Bir Vəli tanıyıram əmmə oda: Döndü arxadakı tabuta baxdı gözləri fal daşı kimin açıldı tükleri gudurmuş it görmüş Kimin biz biz oldu, əlləri ayaqları tutuldu maşın yalpalamaya başladı.

-Məmmə Meşə vəli deyə qışqırdı, təkrrar təkrrar bir tabuta adama baxdı ayağı firene getdi maşın olduğu yerdə zınk deyə dayandı. Qoca biğ altından sinsice gülürdü: Esger tələşlə əlini qapıya doğru atdı amma açə bilmədi. Adama döndü titrək bir səslə Yalvarırmış kimi danışıdı.

-Aye ay kişi nə isdiyirsən məndən? Ay Allahı'm bu nədi?

-Esger. Dur görüm sənə bir cüt sözüm var. Sür maşınını.

-Nedi Ay kişi?

-Heç bilirsən mən niyə ölmüşəm?

-Yoh Vallah bilmək də isdemirem, Sən Allah tüş maşınımndan.

-O Arvadım varya o arvadım.

-Aye Ay kişi nə olupki sənin arvadın ey arvatdı hamı onu barmaknan gösderir.

-Vay Yalanca mən onun atasının babasının gaburgasını

-Nə yoxsa səni arvadın mı öldürdü?

-Eye o hansı gapının itidi məni öldürə,

Əsgərin titrəməsi və qorxusu bir az keçmişdi maşını işlətdi yavaşca hərəkət etdirdi. Bir an əvvəl gebirsanlığa gedib bu qoca adam dən gurtulmaq istəyirdi.

-Yahcı danış ay kişi utanmırsan ölər vakt küfr etməyə?

-Ölər Vahid mi? Hüşünümü itiripsən ay əsgər. Birdə o arvadın ələ görünməyinə Bahman o nə ilandı. İllərdir mənə nələr çekdirip. Bir mən bilirem birde yaradan.

-Siz adamda huş goyarsız belə oyun kimin aşına gəlib heç gördün?

Qoca ağlamağa başlamışdı.

-İndi Mallarımı o arvadnan onun o heyirsiz balaları yeyecek, görürsən gebire bele goyulmadan başlıyıpdılar. Yoh ora sənin yoh bura mənim. Hələ bah tənəkə tənəkə yağ telis telis un düyü, ət, çay, ganfet daha nə deyim özün gördün da. Yazzık canım bu yaşımə gedər yemədim içmədim yığdım. İndi elə peşmanam ələ peşmanam kaş basıb yeyeydim. Vallah Bir kepap qoxusuna həsrət gedirəm.

Əsgər "Ya ahan belə olar işdə. Gavət yemə içmə kasıba vermə ehtiyacı olana kömək etmə, yığ yığıştır geridə qalan beşşöürler həm malını yesinlər həm goruna söysünlər oh olsun "deyə içindən keçirdi.

Qoca birdən birə hersdenmişdi. Əsgərə döndü.

-Gavat Sənsən. Ehlaksız.

Esger "ayə bu dediyimi hardan eşitdi başıma iş açmasın" deyə mırıldandı "Genə titrəməyə başladı, əli ayağı bir birinə dolandı.

-Ay Məşədi sən Allah gorhutma məni.

-Elə Bilirsən, eşitmirəm? Mən sənin o gavat babanıda bilərdim o nə kələkbaz biri idi.

Qocanın atasına gavat deməsi Esgeri'de hersdendirmişdi.

-Düz Danış ay məşədi, aha ölü mölü dinnemerem vallah ataram aşağıya haa. Danış görüm atam sənə neynemişdi ki? Ona kələkbaz deyirsən.

-Get Gebirde galdır sorginen sənə izah etsin. Məni ciyerimnen yandırıp yahıpdı.

-Necə Yəni?

-İrehtmetlih anan üsde,

-Demenen Anamı sən isdiyirdin yoxsa?

-Ahh Ahh deyirdim ki ananın döşünə başımı yasdasam bir qırıq vaht eleceme galsa. Allah onnan sonra canımı alaydı, əmmə olmadı. O atan olacaq namussuz ellem güllem elədi ananı məndən aldı.

Əsgər yenə firene basdı maşın durdu.

-Höst Utanmırsan ay kafdar. Ahan indi səni atacam tüş aşşağı. Mende deyirdim irehtmetdih bu məşədinin adı gələndə niyə mozalan tutmuşam dönür. Sonra öz özünə danışıdı "Ay əsgər gafayımı yedin adam ölüdü, ölüyündə döyüşülər?"

-Ay məşədi səndə hamı kimin abırınnan niyə gebirine getmirsənki mənə gebir əzabı çekdirirsən. Bəs bilmirdin vaxtı gələndə hamı kimin səndə oləcən? Di danış görüm mənnən nə isdiyirsən?

-Gariştirma Ay əsgər mən hələ cavanıydım. Bu biğ, bu saqqal, bu qaş, bu göz kimdə var? Bu buruna bax deyirsən karadeniz findığıdı. Hələ mənim canım suluyudu.

-Hə he düz deyirsən əmmə bu dediyinə bışmiş toyuğun gülməyi gələr ay məşədi. Deyib qəhqəhəni basdı əsgər.

-Besdi dırdır elediğin sür gedək. Gözüm dalda gedirəm bəs dərdimi mən kimə deyim? Bir ömür həsrət qaldığım anan bir yanda, yemediğim malım bir yanda. Yanıram vallah yanıram.

-Gebirde Ennkür menkür'e diyersen onlar səni dinniyerler. Hələ sən heç bilirsən enkür menkür sənə nə soracah.

-Nə soracah?

-Rebbin Kiyes diyende nə deyecen bilirsən? Sən onnarı tüşün, Nəbin, imamların. Molla onnarı sənə diyəcək əmmə, əməlin düz deyilsə...

-Eye düz danışırsan ay əsgər hələ oda var. Mən yanmışam vallah yanmışam.

-Be sən onnarı goyup hələ mal, arvat derdindesen ay kişi. Ahan gebirsennikde göründü.

-Yavaş elə ay əsgər sən Allah yavaş ələ hələ danışacaklarını kutarmamışam. Oğlum, gızım enişdem hamı isdiyirdilerki tez öləm mallarımı pay edələr. Ay onnarın burnunna gələr inşallah. İndi nömrədən kədərənmiş kimi dururlar.

Nəhayət gebirsenniye çatmışdılar. Camaat tabutu maşınnan alıb cənazə namazına dayandıqları halda Məşədi Vəli əsgərə dərdini izah etməklə məşğul idi, uşaklığından taa bu günə qədər yaşadığı hər şeyi annatmış zavallı Esger'i şülküt eləmişdi. Esger;

-Bəs deyil ay məşədi, bak molla təlqin verir get birezde ona gulak ver. Innən sonra sənə o lazımdı. Mal mülk deyil. Əmmə nafilədi məşədi məzara girmək niyyətində deyildi, durmadan danışırdı, danışırdı amma əsgər onu dinəmir bir an əvvəl məzara torpaq atılmasını beklüyirdi.

-Aye Əsgər hələ bir səkinə sena son bir söz danışacam. Bu dəfə ey dinle. Mənim böyük bağçanı bilirsən?

-Bilirem.

-Aha o bağçanın sonundakı qoz ağacı var ha. Onun sağ böğürünü qazıb qismətini alasan.

Dedi və bir anda gözdən itdi. O itdi amma, qəbiristanlıqda nə qədər ölü var hamısı ağ kefenneriyən məzarlarından qalxıb əsgərin qarşısına çıxdılar. Esger;

-Aman Nə olur belə? Hamı mənim gözümə göründü , Ay Allah bu nə müsibetdi.

Ölülər hardasa əsgəri parçalayacaklar kimi ətrafını sardılar hərəsi bir tərəfindən çekiştirir, kimi deyir,

-Esger menide dinne,

-Esger get avradima deki,

-Esger get oğluma deki, gızıma deki, gəlinime dəki.

Neler neler hamısı sanki bu fani dünyadan hələ bir şeylər umurlar gözləri dalda galıp. Hər gafadan bir səs. Əsgərin dayanacaq gücü qalmamışdı əlləriylə iki qulağını bağlayaraq son sürətlə qaçmağa başladı. Qəbiristanlıqda qabaqda Esger arxada ölülər böyük bir govalamaca başlamışdı.

Otağın qapısını sürətlə açan qadın yatağında qan tər içində qalmış avazı çıxdığı qədər bağıran adama yaxınlaşdı, üstündən yorğanın çəkdi;

-Ay Kişi uyan ay kişi nə olupdu belə dəli danalar kimin böğürürsən? Kim gavalıyır səni.

Esger dik oturdu əlləriylə hələ qulaqlarını bağlamışdı. Gözlərini açdı qarşısında bu dəfə həyat yoldaşı var idi.

Dərindən bir ohh çekti. Elinin tərsiylə anlından axan tərləri sildi.

-Ay Allah sükrüki yuxu imiş. Dedi avradına sarıldı. " yuxu imiş əmmə pis bir yuxu "Avradı;

-Qalx ayağa Ay kişi Hacı Gulem Telefon elemişti. Meşe Vəli rəhmətə gedip. Dedi tez ölü maşınıni alsın gəlsin.

Əsgər o qədər şaşırmışdı ki gözləri dəyirman daşı kimin fır fır dönməyə başladı, dili damağına garisdi. "Hacı gulem, Meşe vəli" deyərək kəkələdi. Öz üzünə guvvətli bir şapalak vurdu; avradına "məni hələ bir cimcikle" dedi "yoxsa hələ rüyadayam?"

Aradan bir həftə gedər keçmişdi. Esger seherde lapaggasını piskiletine bağladı bağçanın darbazasını açdı çölə çıxdı. Arvadı arxasından səsləndi.

-Heyirdi Ay kişi belə səhər səhər nahar eləmədən hara gedirsən?

-Bahçaya su vurmağa, əriklər hardadısa guruyuplar. Tez gələrəm.

Esger piskiletini direkmen Meşe Vəlinin bağçasına sürdü, qocanın dediyi qoz ağacını axtardı tapdı. Sağı solu yaxşıca müşahidə etdi kimseler yox idi. Ya Allah bismillah deyərək ağacın sağ tərəfini qazmağa başladı. Çox keçmədən lapakkası sərt bir şeyə vurmuşdu, təmizlədi ətrafını yaxşıca açdı bir sandıq var idi. Sandığın qapağını qaldırdı.

Gözlərinə inanmamıştı. Başını səməyə doğru qaldırdı.

-Meşe Veliiii, deyərək qışqırdı "Meşe veliiiiiii!"

Cür cür- Çeşit çeşit

Yuxu- Rüya

kaş ki-Keşke

qışqırmak.-Bağırmaq

nahar: kahvaltı

ölü maşını: cenaze arabası

nömrədən: numaradan

çaşmışd: şaşırmıştı

havakt: ne zaman

biğ: bıyık

qəhqəhə: kahkaha

Kiyes: Kim

Bəs: yeter

kələkbaz: Düzebnaz

bağca: Bahçe

qoz ağacı: Ceviz ağacı

axtardı: Aradı

darbaza: Büyük tahta kapı

şapalak: Şamar

hamısı: Hepsi

hardasa: Nerdeyse

qabaqda: Önde

əriklər:Erikler

Çatmak: Yetişmek

İtmek: Kaybolmak

SÜRMELİ

Arabamız ana yoldan tali yöne doğru ayrıldığında, zaten içimde var olan heyecan, daha da artmıştı. Nasıl artmasın ki, bu yaşıma kadar hiç görmediğim sadece ismini duyduğum ve orali olmaktan gururlandığım köyüme çok yaklaşmışım. Öyle ya benim köyüme! Bilen bilir bir yere bir sevgiliye, bir vatana, benim demek, onu sahiplenmek ne kadar heyecan vericidir, ne kadar güzeldir.

Toprak yolda arkasından toz bulutu bırakarak ilerleyen aracımız bir süre sonra küçük bir inişin ardından yapıları adeta harabeye dönmüş bir yere ulaşmıştı. İşte tam o anda içimdeki heyecan yerini büyük bir üzüntüye bıraktı. Gördüklerime inanamıyordum. ‘Sürmeli burası mı?’ diye kendi kendime sordum. Hayıflandım, gözlerim doldu. Bir zamanların ihtişamlı ya da benim hayalimde ihtişamlı olan Sürmeli’si şimdilerin adeta terk edilmiş, çok az insanın yaşadığı ya da yaşamaya çalıştığı bir yer haline dönüşmüştü. Köy halkı, kaderine terk edilmiş ne okulu ne sağlık ocağı var. Dedemin, babamın ve akrabalarımızın çocukluklarını ve gençliklerini yaşadığı bizlere allandıra pullandıra anlatılan üzüm bağlarının ve yeşilliğin içerisinde kaybolan Sürmeli burası mıydı? Girişte tabelayı görmesem bir an yanlış yere geldiğimizi düşünenecektim.

Her şey bir tarafa şu anda burada olmak yine de heyecan vericiydi, yüreğim kıpır kıpırdı. Tarifsiz duygular içerisinde buruk bir mutluluk yaşıyordum. Arabadan inip harabelerin arasındaki köhne sokaklarda nemli gözlerle bir müddet yürüdüm. Dudaklarımdan.

Gittim Sürmeli’ye hasretim dinsin
Hüzünlendim dağlarını görünce
İndim köy içine her yer tarumar
Canlandı hayalim yolları gördüm.

Mısraları döküldü. İnanılmaz bir duygu yoğunluğu yaşıyordum, gözyaşlarım artık yanağımı ıslatmaya başlamıştı. Bu arada köyün meraklı birkaç çocuğu etrafımı sarmıştı. Gözyaşlarımı onlardan gizlemeye çalışarak hep beraber hal hatır sohbetiyle birlikte Araz kenarına kadar gittik. Araz’ın suyu son derece azalmış, artık (Araz Araz şen Araz Bingöl’den kalkan Araz) türküsünde söylendiği gibi şen akmıyordu. Çimenlerin üzerine oturdum. Karşımda, eski baba ata Türk yurdu olan şimdi ise Ermenistan’a ait olan topraklara doğru bakmaya başladım.

Bir anda suyun etrafından kavis çizerek aktığı büyük bir metal gözüme ilişti. Çocuklardan birine “Bu nedir?” diye sordum. “Ha o mu, bilmem, onu o yaşlı amca var ya o bilir” diyerek, biçtiği otları toplamakta olan bir ihtiyarı işaret etti. “Hadi gidip amcaya soralım” dedim ve oturduğum yerden kalkarak adamın yanına gittik. Yaklaştığımızı gören ihtiyar başını geldiğimiz yöne doğru çevirdi. Yüzüme dikkatlice baktı. Yaşlı, yorgun ve anlamsız bakışlarla kim olduğumu anlamak amacıyla kısa bir müddet süzdükten sonra “Hoş geldin evlat” dedi. “Öğretmen desem, okulumuz yok, doktor desem sağlık ocağımız yok hayırdır... “Ben bu köydenim” “ Bu köyden mi? “Evet Ali’nin oğluyum” “Ali’ mi hangi Ali? ”Hani toprak komisyonunda çalışan Ali’nin” ihtiyar kısa bir duraklamanın ardından acıyla karışık gülümsedi “Ha! Sen Sadık Bey’in torunusun” Müthiş bir hafızası olacak ki hemencecik nasılda çıkarmıştı.

Tekrar yüzüme baktı. Derin bir iç çekti. “Amca pek efkârlandın vardır elbet bu ah ın bir manası” dedim “Şimdi sen o demirleri soracaksın değil mi?” İhtiyar aklımı okuyor gibiydi. Benim istediğim de buydu. Geçmiş ile ilgili kulaktan dolma bazı bilgilerim vardı fakat olayları yerinde ve belki de en yakın tanıklardan birisinin ağzından dinlemek; Bir an kalbim küt küt atmaya başlamıştı evet ben her şeyi öğrenmek istiyordum. Bu yüzden hiç ses çıkarmadım.

İhtiyar hüzünlenmişti ve hüznü yüzüne ayna gibi yansımıştı. Dirgenini kendisine dayanak yaparak Aras’a doğru dineldi. “O demirler Araz’ın acımasızca götürdüğü cırcır fabrikanızın demirleridir, evlat.” dedi ve başını biraz daha kaldırarak bu kez suyun öte tarafına Ermenistan’a doğru boşluğa bakıyormuşçasına baktı gözleri dalmıştı. Kısa bir sessizliğin ardından yıllardır içinde biriktirdiği lavını püskürten volkan misali kelimeler ağzından dökülmeye başladı. “Sadık, İbrahim, Ağacan! Ah Sadık ah! Sen o hallere düşecek adam mıydın? Kim derdi ki garip bir köy mezarlığına kimsesiz gömüleceksin. Ah Ağacan, Ağacan ’ki kendisine sunulan eriğe bir altın veren adamdı. Ya İbrahim, o mal o devlet, o servet her, şey yalan oldu.

Bu üç kardeş, buraların en varlıklı insanlarıydı Sadık ticaretle, İbrahim hayvancılıkla uğraşır. Ağacan ise hiçbir iş yapmaz atına biner, o köy senin, bu köy benim gezer, tozar, eğlenirdi genç kızların sevgilisiydi.

Türkler ile Ermenilerin barış içerisinde kardeş gibi yaşadığı zamanlardı. Hiçbir kişi karşısındakinin ne olduğuna bakar ne de sorgulardı. Herkes aynı hava, aynı toprak, aynı sudan, ekmeğini helal yoldan kazanmanın telaşını yaşardı. Ticari ilişkileri dürüst ve adaletliydi.

Sözüne güvenilir dürüst ve aynı zamanda varlıklı bir tüccar olmasından mütevellit Türk olsun Ermeni olsun çiftçilerin büyük bir çoğunluğu ürettiği pamuğunu, Sadık Bey’e teslim ederlerdi. Sadık Bey ile kardeşleri iyilik yapmayı sever, darda kalanlara yardım elini uzatmaktan geri durmazlardı. Öyle ki Tuzluca’nın dağ köylerinde bile onları tanımayan, sevmeyen yoktu.

1917 senesinin güzüydü. Allah’ın hikmeti ovaya oldukça cömert davranmış, bol ürün alınmıştı. Yola çıkılacağı gün Sadık Bey erkenden uyanmıştı. Yine her sene olduğu gibi pamukları Revana götürecekti, satışını yaptıktan sonra geri dönecek, ürün bedellerini hak sahiplerine ödeyecekti. İşçiler şafakla birlikte malları katırlara ve develere yüklemiş, bütün hazırlıklar yapılmış, kervan harekete hazır.

Revan yolu çok uzun değildi. Ne var ki hayvanlar yükleri ağır olduğundan yavaş ilerliyorlar gün batıncaya kadar ancak Margara Köprüsünü geçebiliyorlardı. Gece ise hemen öte tarafta bulunan Margara Köyünde konaklıyorlardı. Günün ışmasıyla tekrar yola çıkılıyor akşam olmadan Revan'a varılıp mallar alıcısına teslim ediliyordu. Yöre halkı develerin zil seslerini duyduğunda işte Sadık'ın kervanı geliyor derlerdi. Yol üstündeki tüm köylerde olduğu gibi Margara Köyünde de kervanın gelişi dört gözle beklenirdi. Sadık Bey Revan'ın en büyük pamuk tüccarlarından olan Ermeni Vanik ile çalışırdı. Her ikisi arasında dürüstlüğe ve saygıya dayalı güçlü bir ticaret hukuku oluşmuştu. Mal teslimi bittikten, hesaplar yapıldıktan sonra, sıra ödemeye geldiğinde Vanik "Sadık Bey gel bu seferki ödemeyi altın olarak yapayım" demiş Sadık Bey ise "Ben altını ne yapayım çiftçiye nakit para vermem lazım, sen bana para ver" diyerek kabul etmemişti. Ama Vanik "Bak Rus'un durumu karışıktır ne olur ne olmaz gel sen altın al" diye ısrar etmesine rağmen Sadık Bey "Koskoca Rus dağılır mı" düşüncesiyle Nuh demiş, peygamber dememiş ve o zaman buralarda geçerli olan Çarlık Rusya'sına ait paraları almıştı. Dönüş yolunda ise ortalığın karışacağını bilen Vanik Sadık Bey'in ve kervanın başlarına herhangi bir şey gelmesin diye Margara Köprüsünü geçinceye kadar iki oğlunu da refakatçi olarak göndermişti. Ne var ki Sadık Bey Vanik'in sözünü dinlemeyip ödemeyi altın olarak almamasının bedelini çok ağır ödeyecekti. Köprüyü geçerlerken Rus askerlerinin panik halinde Revan'a doğru hareket ettiklerini görmüş yoksa Vanik'in dediği gerçekleşiyor mu diye telaşa kapılmıştı. Tam Vanik'in dediği olmuş Sadık Bey çiftçilerin ödemelerini yapamadan Rusya'da Bolşevikler ihtilal yaparak iktidara gelmişler Çarlık çökmüştü. Çarlık Rusya'sına ait para geçerliliğini kaybettiği için Sadık Bey'in develer yükü parası değersiz bir kâğıttan başka bir şey olmayacaktı. Birkaç gün sonra Sürmeli'de Iğdır'da hatta Revan da az sayıda kalan Rus askerleri de çekip gittiler. Askerin çekilmesinden sonra ortaya çıkan otorite boşluğu insanlar arasında başıbozukluğa neden olmaya başlamıştı. Barış içerisinde yaşayan Ermeni ve Müslüman halk arasındaki kardeşlik hızla bozulmuş, huzursuzluk her yana hâkim olmuştu. Kimi aşırı milliyetçi Ermeniler silahlı çeteler kurmuşlar, yıllardan beri içlerinde yaşattığı kinlerini Türk köylerini basarak sahipsiz ve silahsız Müslüman ahaliyi katlederek kanlı eylemlere dönüştürmeye başlamışlardı. Bir gün atıyla birlikte genç bir kişi Sadık Bey'i görmek için Sürmeli'ye geldi gelen Ermeni Vanik'in oğluydu çok telaşlı ve tedirgin görünüyordu. Kısa bir süre sonrada geldiği gibi gitti. Akşamüzeri Sadık Bey halkı topladı ve Ermeni çetecilerinin Sürmeli'yi basacağını alabileceğimiz kadar yiyecek ve giyeceklerle burayı hemen terk etmeleri gerektiğini söyledi. Ama ahalinin çoğu öyle şey mi olur burası küçük bir köy değil Ermeni buraya hiçbir şey yapamaz düşüncesiyle aldırış dahi etmediler.

Ancak Sadık Bey böyle kritik bir zamanda hayatını tehlikeye atarak kendisine haber vermek için Revan'dan buraya kadar gelen kadim dostu Vanik'in oğluna inanıyordu. Kardeşleriyle birlikte en iyisi İran'a gitmek diye düşündüler. Akrabalarını ve kendisine inananları yanlarına alarak, oldukça yüklü bir erzakla Tebriz'e doğru yola çıkmışlardı. Yolculuk uzun ve meşakkatliydi mevsim kıştı ve hava buz gibiydi. Özellikle geceler çekilecek gibi değildi. Yol boyunca her gün en az iki öğün sıcak yemek yapılır kervanın haricinde onların etrafında yolculuk eden insanlara da dağıtılırdı. Derler ki, Sadık Bey'in kazanı kaynamasa hepimiz açlıktan ve soğuktan ölürdük. Sadık Bey ve ona inananların ayrılmasından sonra bir gece Sürmeli'de kıyamet kopmuştu. Vanik'in oğlunun dediği olmuş, Ermeni çeteleri onlarca silahlı güçle saldırmışlardı. Masum ve silahsız halk çaresizdi. Ermeni Taşnak çetelerinin zulmünden canlarını kurtarabilen binlerce Müslüman ser sefil yollara dökülmüşler, perişanlık diz boyuydu. Iğdır çevresi otay, butay sanki Tebriz'e akmıştı Allah bu günleri bir daha yaşatmasın çok zor günlerdi çok. Tebriz'de de türlü sıkıntılar yaşıyorduk İran'ın kimi yerli ahali göçmenlere iyi davranmıyorlardı. Günler ardı ardına geçerken vatan hasretiyle yanıyor, Iğdır'a Sürmeli'ye dönmenin hayaliyle yaşıyorduk. Nihayet 1920 senesinin son günleriydi öyle güzel bir haber gelmişti ki bu haber muhacirler arasında büyük bir sevinç yaratmıştı. Iğdır ve çevresi Kazım Karabekir Paşa komutasındaki Türk orduları tarafından kurtarılmıştı. Artık bir göç heyecanı daha yaşıyorduk, ama bu kez yüzler gülüyordu. Çünkü yolun sonu, öz yurdumuza, Sürmeli'ye doğruydum. Sadık Bey ve kardeşleri uzun süren yokluk ve kıtlık döneminde ellerinde ne var ne yok çevresindekilerle paylaşmışlar ve her kes gibi tüm varlıklarını kaybetmişlerdi. Sürmeli'ye döndüğümüzde, cırcır fabrikasının Ermeni çeteleri tarafından yerle bir edildiğini ve akabinde Aras'ın azgın sularında sürüklenerek yok olduğunu gördük. Son ümitleri de yok olmuştu. Hepimiz gibi onların sıfırdan bir hayata başlamaları lazımdı. Öylede oldu. Ne yazık ki bir daha o varlıklı günlerine dönmeleri mümkün olmadı. Yokluk ve fakirlik hepimizin belini kırmıştı."

İhtiyar hey gidi günler hey der gibisinden başını salladı gözleri hala Revan'a derin derin bakmaktaydı. "İşte böyle evlat babam ve ben Sadık Bey'e inananlardan olduğumuz için onlarla beraber kurtulmuştuk, yoksa Sürmelide kalsak!....

Neden diye düşündüm neden? Bu acıların çekilmesi; olmasa olmaz mıydı? Kimi insanlar kendi ihtirasları uğruna masum insanların yok edilmesine nasıl razı olmuşlardı? Ve ne acıdır ki, bu günde aynı hatalar oluyor. Yaşamımızı borçlu olduğumuz Vanik bir Ermeni değil miydi? Ya binlerce insanın hayatını karartan Ermeni Taşnak çeteleri, onlara ne demeli? Neden bir Sadık Bey neden bir Vanik olamadık? Yüzlerce yıl barış içerisinde yaşarken bir gün ansızın neden böylesi düşman olduk? Değer miydi?....

Günümüzde ülkemiz bireylerini Türk, Kürt kavgasına sürüklemek ve 1915-1918 yıllarında yaşadığımız acıları tekrar yaşatmak isteyenler var. Şu an ve çok acil olarak o acıları yaşamamak için geliştireceğimiz ortak akla o kadar çok ihtiyacımız var ki...

Nur Saçan Kaşıklar

Cami minaresinden yayılıp insanları sessizliğe boğan sela bir müslümanın Allah'ın rahmetine kavuştuğunun haberini veriyordu. Günlerden cuma olmadığına göre başka ne olabilir ki? Selayı işiten ahali merak ve endişe ile müezzinin yanık sesine kulak kabartıp, piyangoonun kime vurduğunu öğrenmek için pür dikkat kesilmişti. Ölenin ismi anons edildiğindeyse hemen her kesin dilinden güzel sözler dökülmeye başlamıştı. Çünkü ölen kişi kasabanın ileri gelenlerinden Hacı Mehmet ağa idi.

Hacı Mehmet Ağa kasaba halkı tarafından hayırsever, cömert, dürüst bir insan olarak bilinir ve hemen hemen herkes tarafından çok sevilirdi. Hiç kimseye herhangi bir kötülük yaptığına şahit olunmamış, vakit namazlarını eksiksiz kılmaya çalışan dini bütün bir Müslümandı. Hani derler ya “mübarek nesli tükenmeye yüz tutmuş, kelaynak kuşu gibi” cinsinden muhterem biri idi işte.

Zengindi Hacı Mehmet ağa ve zenginliği eskilere dayanırdı. Osmanlı Rus savaşı zamanında yaşanan, kaçakça insanlara her türlü maddi yardımlarda bulunup birçoğunun hayatta kalmalarına vesile olmuştu. Ne var ki uzun süren sürgün günlerinde hemen hemen bütün varlığına kaybetmiş bir zaman yoksulluk yaşamasına rağmen hiç bir vakit isyankâr olmamış, her daim Allah'ına şükretmeyi bilmışti. Savaşın sonunda her kes gibi vatanına Türkiye'ye dönmüş baba topraklarına tekrar sahip çıkarak çalışmış, didinmiş ve Allah'ın yardımıyla da eski zenginliğine kavuşmuş ve iyiliklerine selasının verildiği güne kadar devam etmişti.

Bu yüzden Hacı Mehmet ağanın ölümü kasaba halkı arasında büyük üzüntüye neden olmuş bu iyi adamın ardından onu tanıyan herkes az da olsa gözyaşı dökmüştü. Öyle ki cenazesi kasabanın gördüğü en büyük cemaatle defnedilmiş, çevredeki bütün camilerin hocaları defin işlemi sırasında hazır bulunmuştu.

Bu mübarek insanın Muhsin adında bir oğlu vardı ki Muhsin, Adının zıttı bir adamdı. İyilik nedir bilmez, kimsenin hayrına şerrine karışmaz, açlıktan ölecek bir insana bir lokma ekme vermek bir yana dursun, susuzluktan dili damağına yapışmış ağzı bağlı hayvana dahi bir yudum su vermeyecek kadar nekes biri idi.

Rahmetli hacı çok uğraşmış ama oğlunu bu huyundan geri döndürememiş, bir türlü yüreğine sevgi ve merhamet tohumu ekememişti. Şıp deyip burnundan düşmüş gibi benzerlikleri de olmasa “Bu benim evladım olamaz” diye şüphe duyduğu zamanlar dahi olmuş, ölünceye kadarda “Ay Allah'ım bu çocuk kime çekti” diyerek hayıflanıp durmuştu.

Hacı Mehmet'in evi hiç bir zaman misafirsiz olmaz, yemek kazanlarının altının ateşi sabahtan akşama kadar hiç sönmezdi. Kasabadaki garibanlar, İrevan'dan, Bayazıt'tan giden ya da her nerden olursa olsun gelip geçen yolcular hacının konağında en iyi şekilde ağırlanırlar onun helal ekmeğini yemeden gitmezlerdi.

Hacının halk arasında kimsenin anlam veremediği bir huyu vardı ki, zengin, fakir ayırmadan bütün misafirlerine en güzel tabaklarda ikram ettiği yemeklerin yanına, tahta kaşıklar koydururdu. Onu yakından tanıyanlar bu tutumuna “Vardır hacının bir bildiği” deyip geçiştirirken; bazıları “bu kadar zenginliğine rağmen hacının yaptığı da iş mi? misafirlerine tahta kaşıka yemek yediyor” diye kınayanlar da olmuyor değildi.

Ne var ki hacı bu dedikodulara asla itibar etmez, oralı bile olmazdı. Gün içerisinde sofradan toplanılan kaşıkları asla ve asla ikinci kez kullanmaz, her akşam anahtarı yalnız kendisinde olan ve kimsenin girmesine izin vermediği çatı katında yaptırdığı küçük odasındaki ocakta yakardı. Öyle ki kasabanın marangozu hacıya tahta kaşık yetiştirmek için her gün fazladan çalışmak zorunda kalırdı.

Ruhunu Allah'a teslim etmeden önce tek oğlu olan Muhsin'i çağırılmış belki insafa gelir diye son bir vasiyette bulunmuştu. Geride bıraktığı hatırı sayılır serveti Allah yolunda kullanmasını, özellikle fakir fukaraya yardım etmesini, açları doyurmasını, yolcuları misafir etmesini tembih etmişti. Son olarak da yemin ettirerek kimsenin girmesine müsaade etmediği çatı katındaki küçük odaya ölümünden beş yıl sonra girmesini istemişti.

Muhsin babasının yaptığı iyiliklere şahit oldukça kızıyor, sinirleniyor ve o sinirle eli ayağı birbirine dolaşiyor, ne dediğini bilmez hale geliyordu. Dışarı çıktığında ise karşısına büyük, küçük, yaşlı, genç kim çıkarsa çıksın son derece kırıcı oluyordu. . “Hele ihtiyar rahmetli olsun ben yapacağımı bilirim. Kimseye zırnık dahi koklatmayacağım, çalış, didin kazan, gelen yesin, giden, yesin, yok öyle yağma.” Diye düşünüyordu.

Nihayet istediği olmuş, babası ölmüş tüm servet kendisine kalmıştı. Cenazeyi mezarlığa götürmeden önce, ateşlerin söndürülerek, ocaktaki kazanların tamamının ambara kaldırılmasını istemiş, “şimdiye kadar yediklerine saysınlar” diyerek “taziye gelenlere çay bile verilmeyecek” diye talimat vermişti.

Defin merasiminin ardından cemaat başsağlığı vermek için geldiklerinde, hiçbir ikramla karşılaşmamışlar, özellikle uzaktan gelenler, Muhsin'i tanımayanlar şaşırılmışlardı.

-Yahu bu rahmetlinin oğluna bakın, babasının ihsanını bile vermedi,
-Muhsin'den de bu beklenirdi mendebur herif,
-Zavallı Hacı; böyle evlat olmaz olsun,
-İnsan hiç olmazsa misafirlerine bir yudum su verir,
-Bir bardak çayında mı yok be... Gibi sitem dolu sözler, hayıflanmalar, neler, neler.

Annesi "Ay oğul baban Hacı'nın bir şerefi var, bu senin yaptığın iş midir? Ver ihsanını, yazıktır, ayıptır, günahdır. Bu kapıdan geleni eli boş gönderme. Etme eyleme günaha girme." Diye yalvarıp yakarıyor ama Muhsin oralı bile olmuyordu. Hatta "Yok ana ben demiş idim ve kendi kendime söz vermişim, Hacı babam ölsün, bundan kelli bu kapıdan kimseye ekme yoktur. Gitsin her kes kendi ekmeğini kazansın. Boş konuşmayın; sözümünden beni kimse döndüremez" diye ayak diriyordu.

Velhasıl Muhsin Hacı'nın cenazesinde taziye gelenlere bir bardak çay dahi vermedi. O vermedi, ama yine de insanlar o mübarek adamın evine akın akın gelip Kur'an'ı kerim okudular, hatimler indirip ruhuna Fatihalar armağan ettiler. Her ne kadar huysuz ve kadirbilmez bir adam olsa da Muhsin'e başsağlığında bulundular.

Günler birer birer aktıkça, hacının Muhsin tarafından kapatılan kapısını kimsecikler çalmaz olmuştu.

Bir zamanlar, bir yanda kaynayan semaverlerde demlenen tavşankanı çaylar, bir yanda sürekli yanan ocaklarda halis köy tereyağıyla yapılan yemeklerin etrafa yayılan mis kokusu, dualar eşliğinde çoluk çocuk, genç yaşlı yenilen yemekler, gülen gözler, mutlu insan sesleriyle cıvı cıvı olan bahçe artık bir ölü evinden farksızdı.

Bu durumdan tek kişi memnundu oda Muhsin. Sabah erkenden dükkânına gidiyor, akşam olunca da evine dönüyordu. Ne bir kimse ile arkadaşlık yapıyor nede uzak, yakın akrabalarına gidip geliyordu. Zamanla etrafındaki tek tük olan arkadaşları hatta en yakın komşularda hal hatırını sormaz olmuşlar ve kasabada tek başına kalmıştı.

Muhsin yıllar süren büyük yalnızlığını ister istemez içki, kadın, kumar gibi kötü yollarla gidermeye çalışmış ve her geçen gün biraz daha bataklığa saplanmıştı. Tabi bu durum doğal olarak işlerinin aksamasına, babasından kalan servetin elinden ağır uçup gitmesine sebep olmuştu. Ve nihayet kala kala içinde oturdukları evden başka hiç bir şeyleri kalmamıştı.

Üstüne üstlük oğlunun yanlış işlerine daha fazla dayanamayan yaşlı annesi de vefat edince, zavallı kadını defnedecek hocayı ve cemaati dahi zor bulmuştu.

Yaşadığı düzensiz hayatın getirdiği sinir bozukluğu ve stresle başa çıkamayan Muhsin, her geçen gün daha da çekilmez bir adam olmuş, zaten az olan aile düzeni tamamen bozulmuştu. Hal böyle olunca kocasının baskılarına ve yaşadığı yoksulluğa daha fazla dayanamayan karısı da çocuklarını alarak baba evine dönmüş ve Muhsin koca dünyada büsbütün yapayalnız kalmıştı.

Bir zamanlar bolluk içerisinde, bir eli yağda, bir eli, balda yaşayan Muhsin artık bir lokma ekmeğe muhtaç duruma gelmişti. Her şeye rağmen ona acıyıp yiyecek veren vicdan sahibi bir kaç komşusu olmazsa açlıktan ölecek ve cenazesini kaldıracak hiç kimsede olmayacaktı.

Zaman ilerledikçe o yakışıklı ve heybetli adam gitmiş yerine, saçı sakalına karışmış, gözleri göz çukurunun derinliklerine gömülmüş, şakak kemikleri derisini yırtacak gibi meydana çıkmış, bitap ve çaresiz, adeta bir kemik yığını kalmıştı.

Tam tüm ümitlerinin tükendiği bir anda aklına babasının vasiyeti gelmişti. Babası hacı Mehmet ağa'nın kendisini kurtaracak kadar para ya da altını tavan arasındaki odada sakladığını düşünmüş ve bu sefil hayattan kurtulacağını sanarak büyük bir umuda kapılmıştı.

Hızla yerinden kalkan Muhsin takatsizliğine aldırmandan bir solukta, tavan arasına çıkmış ve eline geçirdiği balta ile odanın kapısını kırarak içeri girmişti. Küçük odanın penceresi kapalıydı ve son derece kasvetli görünüyordu. Bakımsızlıktan yer yer ayrılmış çatı tahtalarının arasından süzülen güneş ışığı olmazsa göz gözü görmeyecek kadar karanlık olacaktı. Tahta zemin parmak kalınlığında tozla kaplanmış, duvara dayalı bir dolaptan başkaca eşya yoktu. Köşede ise tuğlaları dökülmüş bakımsız bir ocak göze çarpıyordu ki o şömine Hacı'nın tahta kaşıkları yaktığı ocak idi.

Dolabı görünce "oh kurtuldum" diye haykırdı, Sevinçten gözleri parlamıştı. Heyecanla kapısını açtığı anda odaya beyaz parlak bir ışık yayılmış, etraf gündüz gibi aydınlanmıştı. Işık öylesine güçlüydü ki Muhsin korkudan bir kaç adım geri çekilmek zorunda kalmış ve ışığın gözlerini kamaştırması nedeniyle bir an etrafı göremez hale gelmişti.

Bir süre kendisine gelemeyen Muhsin nihayet toparlanıp yavaşça dolaba yaklaştığında, şaşkınlığı kat be kat artmış, gördüklerine herhangi bir mana verememişti. Nasıl versin ki, gözleri kör edecek kadar parlak olan ışık, boşlukta asılı duran kaşık benzeri birkaç nesneden yayılıyordu.

Dolabın içerisinden kendisini bu sefil hayattan kurtaracak hazine umarken bu kaşıklarda neyin nesi idi? Üstelik bu kaşıklar nasıl böylesine insana huzur veren bir ışık saçabiliyorlardı? Babası Hacı neden beş yıl sonra odaya gir diye vasiyette bulunmuştu?

Heyecan ve korkudan kalbi küt küt atıyor, anının teri yanaklarından akıyordu. "Kaybedecek neyim var ki" diye mırıldandı. Tüm cesaretini toplayıp titreyen ellerini kaşıklara uzattı. Teker teker alarak üstünde paralanmış köhne ceketinin koltuk ceplerine itinayla yerleştirdi; hızla odadan çıktı.

Adeta ipnotize edilmişti. Mecnun gibi etraftan bihaber, "Kaşıkları hele bir cami hocasına göstereyim" diye mırıldanarak yürüdü. Kısa bir süre sonra mahallelerinde bulunan caminin hocasının evinde soluğu almış, hatta kapısını tokmaklamıştı bile.

-Ahmet hoca, diye seslendi "Ahmet hoca"

Bir kaç dakika beklemişti ki hoca efendi sakalını sıvazlayarak çıktı. Karşısında Muhsin'i görünce hoca başını çevirdi "bu sarhoş mendeburun benimle ne işi olabilir" diye söylendi. Ardında kaba bir ses tonuyla;

-Konuş bakalım Muhsin bir arzun mu var? Dedi.

-Ahmet hoca sana bir şey göstereceğim.

-Nedir? Göstereceksen göster acele et de öğlen namazını kaçırmayalım.

Muhsin ceketinin cebinden kaşıklardan birini çıkardı; tahta kaşık güneş ışığını altında bile parlaklığından hiç bir şey kaybetmemiş par par parlıyordu. Hoca ürpermişti.

-Bismillahirrahmanirrahim bu nedir ay Muhsin! Diye şaşkın bakışlarla kekeleyerek sordu.

-Buu... Vallahi hoca bende sana soruyorum... Bu nedir?

Hoca ürke ürke kaşığa dokundu dokunur dokunmaz ellerini geri çekti, gözlerinden çok korktuğu belliydi. Kendi kendine "Yahu bu sarhoş nedir böyle getirmiş" dedi. Bir daha elini uzatmaya cesareti olmadı. Göz ucundan sağına baktı soluna baktı hiç bir şey anlamamıştı. Kekeleyesi devam ediyordu.

-Buu bu bir kaşıktır değil mi?" dedi " Söyle bakalım bunu nereden buldun?"

-Evet, kaşıktır ama bu nasıl bir kaşıktır ki bende sana sormaya geldim hoca. Bilemedin mi? Dedi " Rahmetlik babamın odasında bulmuşum"

Ahmet Hoca bir an evvel Muhsin'i başından atmak istiyordu. Esasında bu garip ışık saçan kaşıktan çok ama çok korkmuştu "Eee ben biliyordum bunun babasının bir fırıladağı var, yeni yeni meydana çıkıyor; maazallah hastalık falan bulaştırır neme lazım " diye düşündü.

-Vallahi ben anlayamadım bu nasıl bir şeydir, Sen en iyisi git başka hocalara sor, belki bir bilen olur, haydi sağlıcakla kal, güle güle. Dedi ve evinin kapısını açıp aceleyle içeri girdi. Muhsin elinde kaşıklar olduğu halde kapının önünde kalakalmıştı.

-Hele hocaya bak, şimdi gel bunun arkasında namaz kıl; zaten kılmıyorum ya" diye mırıldandı, uzun yıllardan sonra ilk kez tebessüm etmişti arkasını döndü gitti.

Muhsin o gün akşama kadar ilçede molla, hoca öğretmen memur amir ne kadar sözde akıllı adam varsa hemen hepsine kaşıkları gösterdi. Görenlerin hiç biri anlamamışlar, anlamadıkları gibi korkularından ellerini dahi sürmemiş, türlü yalan uydurarak Muhsin'i başlarından savmışlardı. En son gittiği hoca ise;

-Sen bunu Mir Celil ağaya götür anlarsa o anlar. Dedi.

-Vallahi haklısın hocam, bu kaşıkların sırrını bilse bilse Mir Celil ağa bilir. O da bilmezse artık...

O cami senin bu cami benim, o seyit senin bu seyit benim dolaşmaktan Muhsin'in ayaklarına kara sular inmişti. Nihayet güneş ufukta kızılığını bırakarak karlı dağların arasından kaybolmuş, etraf alacakaranlığa bürünmüştü. Muhsin "sabah ola hayrola" diyerek evine dönüp Allah ne veriyse kursağına atmış, ardından bakımsızlıktan pejmürde olmuş yatağına uzanmıştı. Çok geçmeden de yorgunluktan bitap düştüğü için derin bir uykuya dalmıştı.

Kaşıkların sırrını öğrenmek için yanıp tutuşan Muhsin ertesi sabah uyanmış kahvaltı bile etmeden Mir Celil Ağa'nın köyünün yolunu tutmuştu.

Mir Celil Ağa da Muhsin'i çok iyi tanıyordu. Hatta Hacı babasının çokta ekmeğini yemiş, kasabada kaldığı geceler evinde konakladığı da olmuştu. Hacı'nın aksine oğlunun kötü bir insan olduğunu bildiği halde babasının aziz hatırasına binaen misafirini karşılamış, otağa buyur etmiş, bir de kahvaltı tepsisi hazırlatmış idi.

Mir Celil Ağa Muhsin'in işlerinin düştüğünü babası rahmetli hacıdan sonra servetini heba ettiğini biliyordu. Ama o bile bu kadarını da beklemiyordu. Çünkü karşısında duran adamın, o varın o devletin sahibiyle uzaktan yakından alakası yok idi. Saçı sakalı birbirine karışmış bakımsızlıktan ve yetersiz beslenmeden bir deri bir kemik kalmış, üzerindeki köhne elbisesi yer yer yırtılmıştı; "Düşmez kalkmaz bir Allah" diye mırıldandı.

Mir Celil Ağa derinden iç çekti Muhsin'in haline çok üzülmüş ve bir o kadarda kızıştı. Çünkü onun bu hale düşmesinin sebebinin kendisi olduğunu çok iyi biliyordu.

-Hayırdır Muhsin bir maruzatın mı var? Diye sorarak söze başladı.

Muhsin cevap vermedi cebinden çıkardığı tahta kaşıkları Ağa' ya uzattı, Kaşıklar güneş gibi parladı. Odanın ışığı iki misline çıktı. Mir celil ağanın gözleri kamaşmıştı. "Bu Allah'ın bir mucizesi diye" mırıldandı. Heyecandan salavat getirdi. Elini uzattı kaşıkları aldı teker teker öptü başına koydu yüzüne gözüne sürdü. O kadar heyecanlanmıştı ki gözlerinden sular akmaya ve bembeyaz sakalından aşağıya doğru süzölmeye başlamıştı. "Hızır Aleyhi selam" dedi "Hızır Aleyhi Selamın kaşığı" diye tekrarlayıp duruyordu.

Epeyi bir zaman odaya tam bir sessizlik hâkim olmuştu ve Mir Celil Ağa hıçkırıklarla ağlamaya devam ediyordu. Her ikisi de bir müddet öylece kalakalmışlardı. Nihayet ağa bir eliyle kaşıkları sımsıkı tutarken, öteki elinin tersiyle gözyaşlarını sildi. Islak gözlerle döndü "Gel bakalım" diyerek Muhsin'i karşısına oturttu;

-Senin babanın kapısı öyle bir kapıydı ki o kapıdan fakir fukara, garip guraba ve mümin insanların yemek yediği gibi bir zat daha yerdı ki o mübarek Hızır Aleyhi Selamdı. İşte bu kaşıklar Hızır'ın kaşıklarıdır. O kaşıklar ki dünya ateşinde yanmazlar. Sen babanın mirasına sahip çıkmadın, rahmani yoldan çıkıp şeytani yola saptın. Ve sonunda o mübarek kapının bereketini yaptığın kötü amellerle kaldırdın. Tövbe et Muhsin tövbe et. (Gerçekten de O, evet O, Tevvâb'dır, tövbeleri cömertçe kabul eder; Rahîm'dir, rahmetini cömertçe yayar. BAKARA- 37.) Allah'ın yoluna dön. Allah her şeyi bilendir. O her şeye kadirdir.

Muhsin büyük bir pişmanlık yaşıyor ve onulmaz bir acı çekiyordu. Gözlerini sıkı sıkı kapadı. Bir anlıkta olsa tüm yaşamı gözlerinin önünden film şeridi gibi aktı. Eski mutlu çocukluk günlerini özlemişti. Kalbinde filizlenen hasret sızısı tüm benliğini kaplamıştı. Çırpındıkça daha da derinliklerine gömüldüğü bu bataklığa düşmesinin yegâne sebebinin kendisi olduğunu çok iyi biliyordu. Ve başını iki elinin arasına aldı. O zalim ve vurdumduymaz adam hönküre hönküre ağlamaya başlamıştı. Ardından ellerini semaya uzattı,

-Allah'ım beni affet" diye bağırđı "beni affet"

05.05.2017-Iğdır Nizamettin Uca (Nur Saçan Kaşıklar-Öykü)

[ikiyanayasla]

Ambar Köyünde bir Karslı mezarı

KAHRAMAN MARAŞ OCAK 1981

Kar havası vardı. Ama yağmıyordu.

Kahraman Maraş Halk Eğitimi Müdürlüğü salonunda nerede görev yapacağımıza ait kuraları çekmiştik. İlk görev yerim belli olmuştu. Kahraman Maraş ili Elbistan İlçesi Ambar Köyü ilkokuluydu. Tanımadığım hiç görmediğim yalnızca harita ve kitaplardan bildiğim bir bölgeydi. Oraya giderek göreve başlayacağım. Vatan, millet, bayrak, sevgisiyle dolu, fikri hür, irfanı hür, vicdanı hür cumhuriyetçi nesiller...

Benimle birlikte ataması yapılan öğretmenler bir arabaya atlayarak, Elbistan'a doğru yola çıktık. İlçeye vardığımızda bardaktan boşanırcasına yağmur yağıyordu. İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nün önünde arabadan indik. Islanmayı göze alarak koşar adımlarla binadan içeri girdik. İçeride bizim gibi atama yerlerine gitmek için görev belgelerini bekleyen onlarca arkadaş vardı. Bende diğerlerinin yaptığı gibi evraklarımı görevliye teslim ettim.

İşlemlerimizin yapılmasını beklerken İlköğretim Müdürümüzün konuşma yapacağını söyleyip bizi orta büyüklükte bir salona topladılar. Biraz sonra Müdürümüz gelerek kısa bir konuşma yaptı. Yeni görevlerimizde ve görev yerlerimizde bizlere başarılar diledi. Herhangi bir sıkıntımızda kendisine söylememizi ve ilgileneceğini sıkı sıkı tembihledi.

Bu arada görevli memurlar işlemlerimizi inceleyip sıra ile yapıyorlardı. Hepimizin ilk görev yerleri köylerdi.

Elbistan İlçesi çok geniş bir alana sahipti. Büyük bir bölümü ova olmakla birlikte dağlık kesim de azımsanmayacak kadar çoktu. Ova köylerinin az da olsa yolları vardı. Dağ köylerinin yolları, bilhassa kış aylarında yoğun kar yağışı nedeniyle kapalı oluyor araçlara geçit vermiyordu.

O yıl atamalarımız ocak ayının ilk haftasında yapılmıştı. Ovada bardaktan boşanırcasına yağmur yağarken yüksek yerler de belli ki kar ile nasipleniyordu.

Atamamın yapıldığı Ambar köyüne nasıl gideceğimi düşünürken içim sıkılıyor ama ilk görev yerime bir an önce gitmek içinde heyecanlanıyordum. Görevli memurun ismimi söylemesi ile düşüncelerden sıyrıldım, yanına gittim. Memur elindeki kâğıdı uzatırken;

-Hocam, senin görev yerin Ambar köyü ama maalesef ilçeye çok uzak. Yolu var ama bu mevsimde genelde kapalı olur. İstersen müdür beyle görüş geçici olarak yakın bir yere görevlendirsin." Dedi.

Göreve başlama yazımı aldığım anki duygularım inanılmazdı, mutlu ve gururluydum. Bu yazıyı alabilmek için ne badireler atlatmış, ne zorluklara göğüs germişim. Bunu bir ben birde Tanrım biliyordu. Okul hayatım bir film şeridi gibi gözlerimin önünden akıp geçti. Elimde sıkı sıkıya tuttuğum kâğıt olduğu halde kısa bir müddet düşündüm. Kararım katıydı hangi şartlarda olursa olsun atamamın yapıldığı Ambar köyüne gidecektim. Görevli memura teşekkür ederek görev yerime bir an önce gitmek istediğimi, eğer gidemez isem söylediğini yapacağımı belirtip müdürlükten ayrıldım.

İlçeye geldiğimizden beri yağın yağmur şiddetlenerek devam ediyordu. Sanırsın gök delinmiş bulutlar tüm yükünü boşaltmak için ha bire çalışıyordu. Sağa sola koşturmaktan iliklerime kadar ıslanmış ve üşümeye başlamıştım. Bir an önce köyüme nereden, nasıl ve hangi araçla gidebilirdim? Sorup öğrenmeye çalıştım. Cadde üzerinde bir iş yerini gösterdiler. O köyden birine aitmiş, Ancak ondan nasıl gidebileceğimi öğrenebilirdim. Tarif edilen iş yerine hızlı adımlarla gittim. İş yeri sahibi orta yaşlı biriydi. Kendimi tanıtıp köye nasıl gidebileceğimi sordum. Oda bana bu mevsimde hele bu havada çok zor bir yolculuğun beni beklediğini söyledi. Arka sokakta adı İçmeler olan nahiyeye giden minibüslere binebileceğimi geri kalan yolu ise yürüyerek gitmek zorunda olduğumu açıkladı. En az sekiz kilometre yürüyecektim. Olsun diye düşündüm sekiz değil on sekiz kilometrede olsa gidecektim.

Yine aynı tempoyla bakkalın söylediği arka sokağa gittim. Neredeyse bütün köylerin minibüsleri oradaydı. İçmeler minibüsünün şoförünü bulup meramımı anlattım. Şoför beni son durak olan İçmelere kadar götürebileceğini söyledikten sonra bir şey hatırlamış gibi irkildi. "Burada bir kadın var. O da Ambara gidecek. Birlikte gidirsiniz." dedi. İşte o anda İçime bir sevinç dolmuştu.

Arabada bir koltuğa, geçerek oturdum. Çok geçmeden arabada boş yer kalmamıştı, harekete hazırдық. Şoför Yolculardan, yanında sekiz on yaşlarında bir çocuk olan kadına, beni işaret ederek;

-Ha bu genç sizin köyün hocası, seninle köye kadar gider, artık." dedi. Kadın bana başını çevirerek şöyle bir baktı.

-Hocam beraber gideceğiz, tamam mı?

Ne diye bilirdim ki! Sevinçliydim zira yolu bilen birileriyle birlikte gidecektim. Bu benim için bir şanstı. Arabamız hareket ettiğinde nerdeyse akşam olmak üzereydi.

Birbirlerini ara sıra görebilen köylüler yüksek sesle hal, hatır havadan, sudan durmaksızın konuşuyorlarken onları izliyor yöre insanını tanımaya çalışıyordum. Bu insanların bizim yörenin insanlarından pek farkı yoktu. "Anadolu'nun güzel canları her yerde aynı" diye mırıldandım. Bu arada arabanın içi iyiden iyiye ısınmış ıslanan elbiselerim kurumaya başlamıştı. Tabi bende az da olsa ısınmıştım. Artık üşümüyordum.

Yaklaşık kırk dakika süren bir yolculuktan sonra üç katlı bir binaya tahminen yüz elli metre kadar yakınlaşmıştık ki, araba durdu. Buranın son durak olduğunu tüm yolcuların alelacele inmesinden anlamıştım. Birkaç dakika sonra arabada benden başka kimse kalmamıştı. Bende indim. Havanın kararmasının yanı sıra hafifçe çiseleyen yağmur yolcuların bir an önce evlerine varmaları isteğini artırıyordu ki eşyasını alan hızla uzaklaşıp gözden kayboluyordu.

Bu arada şoför tekrar yoluna devam etmiş ve ben bir anda yol kenarında yapayalnız kalmıştım. Sağıma soluma baktım. Benimle köye gideceğini söyleyen kadın ve çocuğu otuz kırk metre ilerideki küçük tepenin yamacını dönmek üzereydiler. Bir anda beni unutup gittiklerini düşünüp ilerideki üç katlı binaya doğru yürümeye niyetlendiğim anda kadın bana doğru dönüp;

-Hoca beni takip et, geç kalma. Diye bağırdı. Bu arada yürüme hızını da yavaşlatmıştı. Kadının sesini duyduğumda derin bir oh çekmiştim. Küçük el çantamı koltuk altıma sıkıştırıp koşar adım onlara yetişmem birkaç saniyemi almıştı.

Kadın;

-Hocam bu gece burada, bibimin evinde misafir olacağız. Yarın yola çıkarız." Dedi. Artık iyice karanlık çökmüştü. Bu saatten sonra yapabileceğim hiç bir şey olamazdı. Olayları akışına bırakıp adeta teslim olmuştum.

Kısa bir yürüyüşün ardından kadının bibi evine varmıştık. Kadın beni ev sahiplerine tanıştırdı ve bizi buyur ettiler. "Tanrı misafirinin başımızın üstünde yeri var " demeleri beni çok duygulandırmıştı.

Ne güzel insanlardı? Hiç tanımadıkları bir yabancıya evlerini sofralarını açmışlardı. Ben her ne kadar mahcup olup sıkılısam, hatta üşüsem de bu koca yürekli insanların samimi ve içtenlikleri içimi ısıtmaya yetmişti. Gaz lambalarının loş ışıkları altında yenilen akşam yemeği ve sonrasında bazen Türkçe bazen de Kürtçe yapılan sohbet geç saatlere kadar sürmüştü. Nihayet göz kapaklarımız ağırlaşınca yere döşekler serildi. Bana gösterilen yerdeki döşeğe uzandım yorganı başıma çektim. O an ne kadar yorgun olduğumu hissetmişim. Çok geçmeden yarını hayal ederek derin bir uykuya dalmıştım.

Sabah uyandığımda, benden başkasının yer döşegi kalmamış olduğunu gördüm. Herkes uyanmıştı. Bende çabucak üzerimi giyindim. Dışarı çıktım. Önündeki ufak bir balkonda, evin sahibi ve köye beraber gideceğimiz kadın sohbet ediyordu. Gökyüzüne baktım, doğudan batıya kadar bulutlarla kaplı olmasına rağmen ne yağmur nede kar yağıyordu.

-Hocam, günaydın, iyi uyudun mu? Dedi kadın ve elini karşı karlı dağlara uzatarak. "İşte gideceğimiz yer şu görünen dağların arkasında, şimdi oralara kar yağıyor. Bugün gidemeyiz. Bu gecede burada kalalım. Hava açtığında gideriz." Diye devam edince içime bir hüznün çökmüş hevesim kursağımda kalmıştı. Heyecanımın bir anda sönmesine rağmen köyüme gitmek istiyordum. Ne var ki rehberim zamanı bile belli olmayan bir görüş bildiriyordu. Son bir hamleyle itiraz ettim. Bugün gitmemiz, göreve başlamam gerektiğini ısrarlı ve kesin bir dille anlattım. Kararlı tutumum karşısında kadın pes etmişti, Gönülsüzde olsa;

-Öyleyse vakit geçirmeden hemen yola çıkmalıyız. Dedi.

Hazırlıklar yapıldı. Ben kadın ve çocuğu küçük bir kahvaltının ardından hiç beklemeden Bismillah deyip yola çıktık.

Minibüsle geldiğimiz yoldan o üç katlı binanın yanından ileriye dağlara doğru yürümeğe başladık. Yüz elli iki yüz metre ileride ki virajı döndük. Daha sonra adının "Nergele Çayı olduğunu öğrendiğim akarsuyun üzerindeki köprüden geçip, yukarı dağlara doğru çıkmaya başladık. Yaklaşık yüz metre sonra yol karla kaplanmıştı hatta görebildiğimiz her taraf bembeyazdı. Artık yolculuğumuz Karla kaplı zeminde devam edecekti. Yürüyüşten zevk almaya başlamıştım bıkmadan heyecanla umutla yürüdük, yürüdük, yürüdük... Ara sıra "geldik mi?" soruma karşılık... "aha ileride az kaldı." Cevabı vererek öğleni ikindiye ikindiye akşama devirdik. Artık yavaş yavaş ortalık kararmaya başlamıştı.

Kısa süreli dinlenmelerin ardından karlı yollarda süren bu uzun ve zorlu yürüyüşümüzün sona ereceği anlaşılmıştı. Zira ilerdeki yamaçlarda evler görünüyordu.

-İşte yetiştik "dedi, kadın.

Önceleri tek tük olan evler yaklaştıkça çoğalmaya başladı. Ama Iğdır'ın ve Kars'ın köylerinin aksine toplu bir yerleşim yeri göremedim. Haneler Dağınık bir alana sere serpe yerleştirilmişti. İki yüz ya da iki yüz elli metre kadar gitmiştik ki yolun sonunda derenin içine doğru dikkatlice baktım. İşte oradaydı, alaca karanlığa rağmen önündeki direktte al bayrağımızın nazlı nazlı dalgalandığı okulu gördüm. O anda yaşadığım tatlı heyecan nerdeyse bütün bir gün süren

yolculuğun yorgunluğunu bir anda silip ativermişti.

-Aha işte bu ileride görünen bina köyün okuludur.” Dedi “ bizim iki saat kadar daha yolumuz var. Sen okula git. Orada başka öğretmenlerde var. Havalar düzelince gelir, misafirimiz olursun.”

Ben kadına teşekkür edip okula doğru giderken onlar hızlı adımlarla yollarına devam ettiler.

Okulda benden başka iki öğretmen daha vardı. Arkadaşlarımla tanışmanın ardından vakit kaybetmeden göreve başladım. Sınıfımı aldım.

İlk haftam öğrencilerimle tanışma ve okula gelen velilerle sohbetler halinde geçti. Birbirimize alışmaya çalıştık. İnsanlara ve çevreye çabuk adapte olan bir kişiliğim olduğundan dolayı artık yabancılik çekmiyordum. Dolayısıyla yavaş yavaş köyü ve çevreyi tanıma turlarına başlayabilirdim

Okulumuzun biraz ilerisinde köylülerin vakitlerini geçirdikleri bir kahve vardı. Ara sıra oraya takılıyor, hem köylülerle sohbet ediyor hem de vakit geçiriyordum. Bir hafta sonu yine köy kahvesine henüz tanışma fırsatı bulamadığım köy muhtarını görmek umuduyla uğramıştım. Muhtar haftalardır köyde yoktu ama bu günlerde döneceğini söylemişti.

Kahvehanede Çay içip sohbet etmekte olan on kişi ye yakın köylü vardı. Selam verip altıma bir iskemle çekip çayır çayır yanmakta olan sobaya yakın bir yere oturduktan sonra kahveciye muhtarın gelip gelmediğini sordum. Kahveci -Dün akşam döndü hocam. Hele bir çayımızı iç muhtar nerdeyse gelir.” Dedi ve ayağa kalkarak çay ocağına gidip fokur fokur kaynamakta olan çaydanlıktan doldurduğu bardağı masamın üzerine koydu. Elbette yapılan ikramı geri çeviremezdim. Kahveciye teşekkür ederek buharı tütmeekte olan sıcak çayı keyifle yudumlamaya başladım.

Kahvede bulunan köylüler hemen hepsi bana “Hocam hoş geldin, nasılsın? Köyden memnun musun?” gibi sözler söyleyerek diyalog kurmaya çalışıyorlardı. Tabi bende köylülerin bu duyarlılığına kayıtsız kalmıyor her biriyle ayrı ayrı konuşuyor, teşekkür ediyor, onlarla samimi olmaya çalışıyordum.

Bu arada kapı açıldı ve her halinden Muhtar olduğu belli olan üstü başı diğer köylülere nazaran daha düzgün, traşlı bir kişi içeriye girdi.

-İşte Muhtar da geldi hocam. Dedi kahveci.

Muhtar selam verdikten sonra yanımdaki iskemleye oturdu, ardından yüzünü bana döndü.

-Amma da soğukmuş, dedi ardından “Yeni öğretmenimiz sensin her hal.” Diyerek elini uzattı. Tokalaştık.

-Evet, benim, dedim.

-Pekte gençmişsin.

-İlk görev yerim. Dedim.

-Hoş gelmişsin hocam. Köyümüzden memnun kalırsın hiç endişe etme. Dedi ve kahveciye dönüp “hele bana bir çay. Hocaminkini de tazele Haso. Çaylar demli olsun”

Muhtar babam yaşlarında ama babamdan farklı olarak pala bıyıklıydı başında kasketi ağzında dumanı tüten eski bir piposu vardı. Görünüşünden babacan ve iyi bir insan olduğu anlaşılıyordu.

-Adın nedir hocam?

-Sadık.

-Memleket nere?

-Kars. Dedim “Kars’ın İğdir ilçesindenim ama Kars’ta büyümüşüm.”

-Kars Nere bura nere? Diyerek yüzünü ekşitti.

-Nere olacak ki? Dedim “Memleketin her tarafı bizim değil mi?

-Öyle ama yine de epey uzaklaşmışsın.

-Olsun ben memnunum. Deyince muhtar susmuştu sonra birden aklına bir şeyler gelmiş olacak ki gözleri parladı.

-Sadık hocam gel hele benle. Dedi ve hızla ayağa kalktı. Kahvehanenin ağır tahta kapısını itekledi ve o önde bende arkasından dışarı çıktık.

Her şey öylesine ani gelişmişti ki çaylarımızı dahi bitirmeden ve Muhtara hiç bir şey sormadan paltomun düğmelerini ilikleyip ardına takılmıştım. Hava çok soğuktu ve inceden kar yağıyordu. Muhtar önde bende arkasından adeta koşar adımlarla yürümeye başlamıştık. Yaklaşık on beş yirmi dakika kadar süren yürüyüşümüz köyün mezarlığında sona ermişti.

Mezarlık aynen köy gibi engebeli bir arazi üzerinde kurulmuştu. Çevresi uçuk dökük bir duvarla çevrilmiş yer yer çam ağaçları göze çarpıyordu. O kadar çok kar yağmıştı ki mezar taşları zar zor görünüyordu.

Nihayet muhtar diğer mezarlara nazaran daha yüksek bir mevkide olmasından dolayı üzerinde fazlaca kar bulunmayan eski bir mezarın yanında durdu. Bu kısa yolculuk süresinde hiç konuşmamıştı. Ben ise bu soğukta mezarlığa gelişimize bir anlam yüklemeye ve ne olup Bittiğini anlamaya çalışıyordum ki;

-Aha bu mezarda yatanda bir Karslıdır. Dedi.

İnanmamıştım belki de yetmiş, seksen yıllık bir yapı ile karşı karşıya idim. Bir çam ağacının gölgesinde kazılmış, Tabiatın zor şartlarına mazur kalarak erimeye başlamış baş taşı, üzeri düzlenmiş, ufak bir tepenin üstünde olmasa çoktan kaybolup gidecek olan bir mezar. Ve içinde yatan bir Karslı inanılır gibi değildi. Hayretler içerisinde kalmıştım.

-Karslı mı? Diye zar zor sorabildim.

-Karslı evet bu mezarda bir Karslı yatıyor. Diye yineledi muhtar.

Ona da babası söylemiş. Peki, bunun nasıl bir hikâyesi olabilirdi? Yıllar öncesinden bir Karslının yolu Ambara nasıl düşmüştü? O anda içime bir hoşluk dolmuş ve heyecanla atan yüreğimde bu mezarda yatana karşı büyük bir merhamet ve sevgi oluşmuştu. İşte artık bir sebebim daha olmuştu. Daha da bir gönül rahatlığıyla bu güzel insanların yaşadığı Anadolu köyünde görev yapabilirdim. Dakikalarca konuşamadım, daha doğrusu ne konuşacağımı bilemedim. Nutkum tutulmuş sadece mezara odaklanmıştım. Nihayet;

-Peki dedim kimdir bu adam?

-Bir kaçkınmış.

-Kaçkın mı?

-Babam hikâyesini anlatmıştı. Dedi muhtar.

Mezarlıktan ayrılıp köye dönerken şiddetini artıran kar ve fırtınaya rağmen ağustos sıcaklığında tırpan sallayan Tırpancılar gibi terlemiştim. Anlımdan akan ter damlaları şakaklarımdan süzülüp yanaklarımı ıslatıyordu.

-Anlatır mısın, dedim “bilmek istiyorum.”

ELBİSTAN AMBAR KÖYÜ ARALIK- 1915

Fırtına saatlerdir ortalığı kasıp kavuruyordu. Vakit ilerlemiş neredeyse gece yarısına gelmişti fırtınadan ve zifiri karanlıktan dolayı göz gözü görmüyordu.

Tek odalı eski evde sedirde uyumakta olan genç karı koca havlayan köpeklerin sesiyle uyanmış, uyku sersemliğiyle ne oluyor gibisinden bir birlerine bakıyorlardı. Odalarını sönmeye yüz tutmuş şöminelerindeki közlerin arasından yayılan cılız ışıklar aydınlatıyordu. Korku ve endişe dolu geçen birkaç dakikanın ardından adam duvarda asılı duran av tüfeğini kapıp pencereye doğru yöneldi. Ama pencere buz tutmuş üstelik karla kaplanmıştı, dışarıyı görmenin imkânı yoktu.

Kadın korkudan titriyorken adam “Dışarıda birileri var yoksa köpekler niye havlasın ki? Diye söylendi. Bu saatte kim ya da kimler olabilirdi? Hırsızlar olsa küçücük ahırlarındaki iki koyundan başka çalınacak hiç bir şeyleri yoktu ki. “Eğer onları da çaldırır isek ne yaparız?” diye düşündü. Biraz bekledi ama köpekler susmaksızın havlıyorlardı. “Evet, evet dışarıda mutlaka birileri var” dedi ve çaresiz kapıya doğru yöneldi.

-Mahmut ne olur gitme. Diye bağırdı kadın “korkuyorum ” Mahmut karısının yüzüne baktı;

-Korkma hanım hiç bir şey olmaz. Dedi. Eğer koyunlarımızı çalsalar; düşünmek bile istemiyordu koca kışı nasıl atlatacaklardı? Kapının beşe on kalastan yapılmış tahta sürgüsünü indirdi yavaşça açtı. Rüzgârla birlikte içeri kar taneleri dolmuştu.

-Kapıyı arkamdan kapat benden başka kimseye açma. Deyip dışarı adımını attı.

Etraf göz gözü görmeyecek derecede karanlıktı ve mütemadiyen esen rüzgârın sesi köpeklerin sesini bastırıyordu. Ardından köpeklerin havladıkları istikamete doğru dikkatlice yürüdü

Sahiplerinin geldiğini gören köpekler daha bir cesaretle ileri doğru atıldılar. Mahmut'ta onların peşinden diz boyu kara bata çıka yürüdü. Az ileride yavaş hareketlerle hareket eden bir karartı vardı. Köpekler karartıya doğru seğirtti.

-Kimsin? Diye bağırdı “cevap ver kimsin?”

Karartının cevap verecek hali yoktu yalnızca ellerini ileri doğru hareket ettirerek karın içerisinde ileri doğru sürünmeye çalışıyordu. Mahmut onun yardıma muhtaç bir insan olduğunu görünce elindeki silahı bıraktı ve köpeklerle “çekilin” diye bağırp adama doğru yürüdü.

Evet, bir insandı ve bu insan değil hırsızlık yapmak yürüyecek halde bile değildi. Üstelik soğuktan donmak üzereydi. Güçlü kollarıyla yerde bitkin yatan adamı kavradı hızla eve doğru yürüdü.

-Hanım hanım diye bağırdı aç kapıyı. Kocasının sesini duyan kadının üzerindeki korku bir anda uçuverdi zaten tamda kapının ardında bekleyen kadın bir çırpıda kapıyı açtı.

Mahmut kucağındaki adamı usulca şöminenin yanındaki şiltenin üzerine yatırdı. Ardından karısına seslendi.

-Ateşi harla hanım adam donmak üzere. Adam gerçekten de donmak üzere idi ve Mahmut donmakta olan bir insanı karla ovalamak gerektiğini biliyordu. Büyük bir tencere alıp dışarı çıktı ve tencereye kar doldurup getirdi.

Adam halsizlikten ve soğuktan hareket edemiyordu gözleri kapalıydı. Yalnızca kesik kesik konuşuyor bir şeyler anlatmaya çalışıyordu. Mahmut'un ise kaybedecek zamanı yoktu hızlı bir şekilde adamın giysilerini çıkardı ve avuçlarına aldığı karlarla vücudunu ayaklarından başlayarak ovmaya başladı.

Bir müddet ovdular, nihayet adam ayaklarını oynatmaya başlamıştı. Mahmut adamın ıslak bedenini havluyla kuruladı kendi çamaşırlarından giydirdi.

Şöminenin yanına serdikleri döşeğe uzandırıp üzerini örttü. Birkaç dakika sonra adam gözlerini açmıştı. Bakışlarında minnet ve şükran hissi mevcuttu.

Mahmut adama;

-Kimsin kardeşim nerelisin? Diye sordu adam zar zor cevap verdi.

-Kars, Karslıyım. Mahmut adamın dediğini anlamamıştı. Karısı

-Karslıyım dedi sanki. Yorma adamı dinlensin. Dedi. "yarın sabah sorar öğrenirsin" diye ekledi. Mahmut

-Haklısın hatun bırakalım da uysun.

Adamın gözlerinden çıkan iki damla yaş yanaklarından aşağı doğru süzüldü kar beyazı yastığa damladı. Nefes alış veriş düzenisizdi ardından yorgun gözlerini yeniden kapattı ve uykuya daldı.

Şafak sökerken fırtına dinmişti. Adam sabaha kadar sayıklayıp durmuş Mahmut adamın anlından akan terleri kardeş muhabbetiyle silmiş hanımı odayı sürekli sıcak tutmaya çalışmıştı.

Nihayet adam gözlerini güçlükle açmış başucunda duran Mahmut ve karısına bakıyordu. Günlerdir boğazından yiyecek hiçbir şey geçmemiş olduğu alenen belli oluyordu.

Mahmut Şöminenin bir tarafında kor halindeki közlerin üzerindeki tencerede kaynayan süttten bir cezve doldurdu. İçerisine bir miktar şeker tozu karıştırıp adama doğru geldi.

-Al iç. Dedi Mahmut, ancak adamın cezveyi alacak ve dudaklarına götürececek gücü yoktu. Sadece gözlerinde büyük bir acı ve ümitsizlik hâkimdi.

-Hanım bir yastık getir dedi. Mahmut. Kadın aceleyle getirdi. Yastığı adamın sırtına doğru koydu ardından güçlü kollarıyla dik durmasını sağladı. Başını tutup cezveyi ağzına yanaştırdı, zavallı adam zar zor birkaç yudum içebilmişti.

-Konuşabilecek misin hemşerim? Diye sordu. "Kimsin, kimlerdensin, hangi köydensin?"

Ne var ki adam büyük bir acı içerisindeydi. Bir yandan cılız hıçkırıklarla ağlayıp gözyaşı dökerken öte yandan sessiz sessiz bir şeyler anlatmaya başlamıştı.

xxxx

KARS- NİSAN 1915

Evin tahta kapısı akşamın sessizliğini yırtarcasına büyük bir gürültüyle çalınıyordu. Yavrusunu uyutmakta olan kadın beşiği sallamayı bırakarak hızla kapıya doğru gidip açtı. Karşısında her halinden oldukça tedirgin ve telaşlı görünen bir adam vardı.

-Haydi, Zehra çabuk ol. Dedi adam "tez kalk hazırla çocuğu Kars'ı terk etmemiz lazım.

-Ne oldu Süleyman? Yoksa yoksa Aman Allah'ım"

-Evet, saldırıya geçecekler hemen kaçmamız lazım hiç vaktimiz yok. Dedi Süleyman "Ah aptal kafam keşke daha önce gitseydik" diye hayıflandı.

Akşam karanlığı yeni çökmüştü. Gökyüzünde yer yer bulutlar göze çarpıyordu ve ay bulutların arasına bir giriyor bir çıkıyor girdiğinde karanlık çıktığında etrafı aydınlatıyordu.

Büyük bir sessizlik hüküm sürüyordu Kars' ta ama bu sessizlik hiç hayra alamet değildi. Çünkü kalenin şehre inen yolundan aşağı doğru süzülen sıralı küçük ışıklar göze çarpıyordu. Bu ışıklar ellerinde meşaleler olan askerlerdi ve sokak sokak ev ev gelen ölümün habercisi olacaktı.

Son günlerde Ermeni çetelerinin Müslümanlara saldıracakları haberleri ayyuka çıkmıştı. Bu yüzden her an hazırılar, hatta kaç gündür bu günü bekliyorlardı. Süleyman'da dâhil içlerinden kimileri her şeye rağmen söylentiler olmaz diye düşündüklerinden daha evvelce gitmemişlerdi. Ama korkulan olmuş ve Rus askerleri harekete geçmişti. Ruslardan cesaret alan silahlı ve acımasız Ermeni Taşnak çetelerine ise gün doğmuştu. Çünkü onlara vaat edilen büyük

Ermenistan hayali artık gerçekleştirmeye başlıyordu. Şehirde hatta bölgede bir tane dahi Türk ve Müslüman kalmamalıydı. Bunun için her şey mubahtı. Karşılıklarına büyük, küçük, kadın, erkek kim çıkarsa çıksın yaşatmayacaklardı.

Nasıl zalimane bir düşünceydi bu? İnanılır gibi değildi. Nasıl olmuştu da yılarca birlikte yaşadığı ekmeğini paylaştığı, düğününde oynadığı, sevinciyle sevindiği üzüntüsüne üzüldüğü komşusunu katledecek kadar kin ve nefret duygusuna bürünmüşler. Bu şartlar altında Türklerin doğup büyüdükleri topraklarından canlarını kurtarmak için gitmekten başka çareleri kalmamıştı. Çünkü hem silahsız hem sayıca az ve aynı zamanda sahipsizdiler.

Bütün olanları düşünüyorken, Zehra'nın gözlerinden yaşlar süzülüyordu. Terk etmekte olduğu yuvasına son kez baktı. Daha on beş gün önce badanasını elleriyle yapmıştı. Odasını ışıklandırılan idare lambasına, yıllar yılı aksi düşen aynasına baktı. Penceresini ve evinin başköşesine yerleştirdiği anne yadigârı köhne çeyiz sandığını, bardaklarını, tabaklarını, kızının özene bezene süslediği beşiğini, duvardaki koşan geviklerle süslü halısını, odasına serdiği çiçek desenli keçesi en önemlisi hatıralarını geride bırakıyordu. Ama çaresi yoktu. Kaçıp çocuğunu kurtarmalıydı.

Evden dışarı çıktıklarında kim bilir belki bir gün geri geliriz ümidiyle kapısını sıkıca kapattı Süleyman.

Aylardan nisan olmasına rağmen hava kar yağacak kadar soğuktu. Bu mevsimde Cemrelerin tamamı düşmüş oluyordu ama Kars'a değil. Ne olurdu ki biraz sıcak olsa idi. Henüz dört yaşına yeni girmiş kızları olduğu halde alaca karanlıkta sağa sola amaçsızca koşuşan insanların arasına daldılar. Karşılıklarında uzanan karanlığa doğru ele ele tutuşarak hızlı adımlarla şehrin dışına doğru koşar adımlarla uzaklaştılar.

Nereye gideceklerini bilmiyorlardı. Yürüdüler, yürüdüler. İrevan tarafına gidemezler. Çünkü İrevan'da da Türklerin mezalime uğradıklarını, hemen hemen hepsinin Aras nehrini geçerek güney Azerbaycan'a doğru kaçmak zorunda olduklarının haberini almışlardı. İran'a gitmeleri mümkün değildi, oraya ulaşmaları bu şartlarda imkânsızdı üstelik çok uzaktı. En iyisi Anadolu'nun içlerine doğru gitmek diye düşündü Süleyman. Şansları yaver giderse belki hayatlarını kurtarabilirlerdi. Ama bu hava şartlarında nasıl gideceklerdi? Bu kısacık sürede yanlarına birkaç parça giysi ve birkaç gün karınlarını doyurabilecek kadar azık alabilmişlerdi. Nereye kadar dayanabilirlerdi Allah bilirdi. Ve onlara artık Allah tan başka yardım edecek herhangi bir güç kalmamıştı.

Artık etraflarında kendilerinden başka kimse kalmamıştı çünkü birlikte hareket ettikleri insanlar rüzgârın savurduğu yapraklar gibi her biri bir tarafa savrulmuşlardı. Onlar ise arkalarından gelen ölümün soğuk nefesinden kurtulmak için mütemadiyen yürüyorlardı. Arazi yer yer karla kaplı ve sürekli esen rüzgâr havayı biraz daha soğuk hale getiriyor zaman zaman çekilmez oluyordu. Saatlerdir sığınacak ne bir kulübe ne bir mağara nede bir taş kovuğu bulamamışlardı. Kızlarını sırayla taşımışlar, kucaklarında uyutmuşlar ve çok yorulmuşlardı. Nihayet şafak sökerken sığınabilecekleri bir oyuk gördüler.

-Burada biraz dinlenelim. Dedi Süleyman.

Zehra'nın itiraz edecek hali yoktu saatlerdir ne yöne gittiklerini bilemeden yürüdüklerinden adım atacak hali kalmamıştı. Oyuk karı kocanın sığabileceği büyüklükte bir yerd. "Olsun buna da şükür" diye mırıldandı Süleyman. Hiç olmazsa gün ağarana, hava birazcık ısınana kadar rüzgârdan korunacakları bir yer bulmaları onlar için bir şanstı.

Kızlarını aralarına alarak nemli oyuğun içerisine koyun koyuna uzandılar ve çok geçmeden uykuya daldılar.

Zehra uykusunda yemyeşil çayırın ortasında bir evde eşi ve kızı ile mutlu bir yaşam sürdürdüğü güzel bir rüya görüyordu. Her güzel rüyanın bir sonu olduğu gibi Zehra'nın rüyası Uzerlerine doğru gelen ve her şeyi alt üst eden bir selin azgın dalgalarında kâbusa dönüşüyor, çığlık atarak uyanıyordu.

Ne kadar uyuduklarını bilemiyordu Zehra ama Güneş epeyi yükselmişti ve hava pırıl pırıldı. Sıcaklık çok olmasa da insanı üşütmüyordu. Süleyman ise Zehra'nın attığı çığlığa rağmen uyanamamıştı.

Zehra kızına baktı tebessüm etti, çocuk kıpırdamıyordu uyuduğunu sandı yanağına bir öpücük kondurdu. Çocuk buz gibiydi o anda içerisine bir kara korku düştü. "Sibel diye sessizce seslendi Sibel kızım" Birkaç kez tekrarladı, eliyle hafifçe sarstı. Çocuktan hiçbir cevap gelmiyordu.

Birkaç saniye sonra dağların sarp yamaçlarından ciğerleri parçalayan acı bir çığlık yankılandı.

-Sibel Kızım. Sibelll

Karı koca yine yollara düşmüşlerdi Zehra iki gözü iki çeşme durmaksızın ağlıyor kaderine lanet okuyordu. Ama elinden ne gelebilirdi ki. Yazgıyı değiştirme imkânı olsa kim bilir neler neler yapardı.

Sibel'ini bir dağ başında meçhul bir mezara gömmüştü ama Süleyman'ı için yaşayabildiği kadar yaşamalıydı. Onun bir ermeni kurşununa kurban gitmesine asla dayanamazdı. Aynı şeyleri Süleyman da Zehra için düşünüyordu. Zehra'm sız ben ne ederim nasıl yaşarım diyordu. Birkaç kez kıl payı kurtulmuşlardı ama dağlarda guruplar halinde dolaşan Taşnak çetelerinin nerden ve ne zaman çıkacakları belli değildi.

Kendilerine güvenli bir yer bulmak için günlerdir yürüyorlardı. Lakin neresi güvenliydi ki? Yol bilmiyorlar hiçbir yeri tanımıyorlardı. Önlerine çıkan tek tük köylerinde Türk' mü Kürt mü Ermeni köyümü olduğunu bilmediklerinden girmeye çekiniyorlardı. Bazen toprakta yeni yeni yeşermeye başlayan yemlik, kuşekmeği gibi otlardan bazen de

rastladıkları çobanlardan yiyecek temin ederek karınlarını doyuruyorlardı.

Yine amaçsız yürüdükleri bir gündü. Uzaktan onlarca atlının kendilerine doğru geldiklerini gördüler.

-Zehra'm Hemen saklanalım dedi Süleyman.

Etraflarında saklanacakları bir yer yoktu. Az ileride bir akarsu ve ardında çalı çırpı şeklinde bodur ağaç kümeleri görünüyordu. Öteye geçsek kurtulabiliriz diye düşünüp. Akarsuya doğru koşmaya başladılar. Atlılardan önde olan onları görmüş ve hepsi birden süratlerini arttırmışlardı. Süleyman Zehra'yı kolundan kavrayıp hiç çekinmeden akarsuyun içerisine doğru çekti. Su çok fazla derin değildi ama hızlı akıyordu. Onlar ise akıntıya rağmen karşıya ağaçların arasına doğru geçmeyi başarmışlardı. Bu arada atlılarda suyun karşı tarafına gelmişler ancak mesafe pek uzak olmadığı için atlarını suya sürmemişlerdi. Ardından hep birlikte silahlarını ateşleyerek ağaçlığı yaylım ateşine tuttular. Kurşunlara hedef olan Zehra ve Süleyman yere düşmüşlerdi.

Atlılar ikisinin de öldüğünü sanıp kahkaha atarak kendi aralarında bir şeyler konuştular. Birkaç dakika sonrada vahşi naralar atarak aynı istikamete doğru sürüp gittiler.

Zehra sırtından Süleyman kolundan vurulmuştu. Ve Zehra'nın yarası ağır görünüyordu. Zehra'nın Ağzından süzülen kan Süleyman'ın ellerini kızıla boyuyordu. Süleyman karısının saçlarını okşarken masmavi gözlerinin usulca kapandığını gördü. Zehra'nın güzel yüzünde Sibel'ine kavuşmanın mutluluğu okunuyordu.

Adeta zamanda kaybolmuştu Süleyman dağlar taşlar ovalarda dolaşır kurtlar kuşlarla konuşur olmuştu. Önce kızı sonra Zehra'sı yaşam onun için onlarla bitmişti. Yağmur kar fırtına hiçbir şeyden korkmuyordu. Leylasını arayan mecnun gibi durmadan yürüyordu. Nereye kime kimlere belli değildi Artık onu görenler ses etmiyorlardı "bir garip kişidir" diyor geçip gidiyorlardı. Kimi çobanlar bir parça ekmek kimileri katık. Süleyman asla istemiyordu ama dağ çobanları işte; yine de onu az da olsa beslemeye çalışıyorlardı. İstese daha çok verirdi ama o istemiyordu. O bu dünyadan bir an evvel göçmek Zehra'sına Sibel'ine kavuşmak istiyordu.

Durmadan ağlıyordu gözünün yaşının kuruduğu vaki olmamıştı. Ve Allah'ına yalvarıyordu. "Ey güzel Allah'ım diyordu beni de yanına al. Karımın kızımın yanına al. Al da bu Dünya Cehenneminden kurtar beni. Bu savaştan başka bir şey istemeyen insanlardan kurtar beni. İnsanlığın kaybolduğu insanlardan kurtar beni. Ahh Kars'ım can Kars'ım burnumda tüten Kars'ım hayallerimi kale burçlarına gömdüğüm Kars'ım. Ben seni neyleyeyim ben Zehra'm olmadan seni neyleyeyim ben Sibel'imsiz seni nideyim?"

Kimi zaman karlı dağlar, kimi zaman sıcak ovalar, kimi zaman yeşil çayırlar meskeni olmuş, çobanların çaldığı kavalların sesine uyur uyanır olmuştu. Güçten takatten düşmüş, saçı sakalına karışmış, şakakları ağarmış, çökmüş. Genç yaşına rağmen altmışında görünüyordu.

Günler geçmiş bahar bitmiş yaz geçmiş gene güz ve ardından kara kış gelmişti ama Süleyman'ın kederli yolculuğu bitmemişti. Ta ki...

xxxx

ELBİSTAN AMBAR KÖYÜ ARALIK- 1915

Mahmut elindeki süt dolu cezveyi yere koydu. Çünkü Süleyman artık konuşamıyordu, kısa bir süre sonrada gözlerini kapadı. Bu onun son ve en güzel uykusuydu. Tıpkı Zehra'sı gibi yüzünde tarif edilmez bir mutluluk vardı. Bu mutluluk onun Zehra'sına ve Sibel'ine kavuştuğunun resmiydi.

İğdır: 04.08.2018- 11.12

Son Kangal

Off!.. Yine mangal kokusu geldi burnuma. Mübarek, ne de güzel kokuyor. Kimin kapısında yanıyor acaba? Kimin kapısında yanarsa yansın, etinden bir parça olmasa da kemikleri mutlaka benimdir. Zaten her zaman böyle olur; köyde kim mangal yaksa kemikler bana düşer. "Varsın kemikleri düşsün. Hele ben kokuya doğru gideyim de; belki insafa gelip bir parça et de verirler. İşte o zaman keyfim tam yerine gelir." diye geçiriyordum içimden.

Oturduğum yerden kalkıp, pişmekte olan etin muhteşem kokusuna doğru ağır ağır ilerlemeye başladım. Halsizlikten ve açlıktan; bedenim başımı taşıyor, ayaklarım yetmişlik rakı devirmiş sarhoş misali yalpalıyordu.

Bu halimi görenler arkamdan: "Şu moruğa bakın, gebermedi gitti!" gibi yaralayıcı laflarla, gururumu on paralık ediyorlardı. Elimden ne gelir ki; ah bu yaşlılık ah! Gençliğimde kim bana böyle hakaret dolu sözler sarf etmeye cesaret edebilirdi ki, ha? Söyleyecek adamda mangal gibi yürek olması gerekirdi ama neylersin ki; kurt kocamış, bir parça ekmeğe muhtaç olmuştu. Kemiklerim sızım sızım sızılıyor, yürüyecek halim bile yok. Yine de gitmeliyim, çünkü çok açım çok!

Köyün kenarındaki yamaçlardan birinde yayılmış Çolak Ali'ye ait arı kovanlarının yanından geçip, terk edilmiş uçuk dökük evlerin önünden süzülerek, mangalın yakıldığı tarafa doğru yürümeye devam ettim. Adım atarken o kadar canım yanıyordu ki, kokunun geldiği evin yanına varmam için geçen zaman; bana bir asır gibi gelmişti.

Gün, öğleni devirip akşama doğru yürüyorken bile, hava hala çok sıcaktı. Bahçeyi çevreleyen tel örgünün dışındaki ağacın gölgesinde oturup, eve doğru baktım. Ayaklarım, off of... Hele başım; zonkluyordu adeta.

Ev Almancı Baki'nin eviydi. İlk kez gördüğüm bir kişi, balkona çıkan merdivenin kenarındaki mangalda etleri ve diğer öteberiyi pişirmekle meşguldü. Ferden düşmüş gözlerimle ne kadar baktıysam da; adamı tanıyamadım. Adam başını çevirince, gözleri gayri ihtiyari bana ilişti.

O anda gösterdiği tepkiyi size anlatmam mümkün değil. Hızla oturduğu yerden kalktı, elindeki maşayı havaya kaldırıp; savunma durumuna geçti. Sanırım benden korkmuştu. Ben ise şaşırıp kalmış, bu duruma anlam verememiştim. Öyle ya; ihtiyar üstelik de aç bir kangaldan bu denli korkmanın manası neydi? Kısa bir süre sonra şaşkınlığını üzerinden atmış olacak ki; ürkek adımlarla bana yaklaştı, garip garip yüzüme baktı. Benden zarar gelmeyeceğine kanaat getirmiş olmalı ki; geri dönüp, evin balkonundan içeri doğru heyecanla birkaç kez "Abi Abi" diye seslendi. Çok geçmeden kapıda bir erkekle, bir kadın belirdi. Adam: "Hani Köyde hiç köpek kalmamıştı?" dedi. Ah! İşte o an beynimden vurulmuşa döndüm. Adam bana "köpek!" demişti. Oysa ben; bütün Dünyanın tanıdığı, görenlerin gıptaıyla baktığı, herkesin cinsimden bir tane dahi olsa edinmek istediği; meşhur Kangaldım. Her şey bir yana, bana "köpek" denmesi çok ağırıma gidiyordu. İnsanların bana "Kangal!" diye seslenmesini istiyordum. Ama bu densiz adam, bana "köpek" demişti. Çok sinirlenmeme rağmen, hırlamaya dahi mecalim kalmamıştı. Belki bir parça et ya da kemik atarlar diye şirin şirin sırttım sadece.

Kadın: "Yok, gerçekten yok. Ben olmadığını biliyordum ama..." dediği anda; evden sakallı biri daha çıktı. Hah, bu adamı tanıyordum. O, Köyün muhtarı Ali İhsan'dı. Konuşulanları duymuş olacak ki; "Bir tek bu var. Buna da köpek demeye, bin şahit ister. Baksanıza poposunu kaldıracak hali bile yok!" dedi. "Ulan Ali İhsan! Sen de mi?" dedim içimden. Bir kez daha yıkılmışım, bu kadar aşağılanmayı hak etmiyordum. Çünkü ben; Karamahmetli'nin son kangalıydım. Yıllardır kar, kış, yağmur, çamur demeden köylünün derdini çekmiş, onlar olmadığı zamanlarda evlerine sahiplik etmişim. "Bu insanlar ne kadar nankör!" diye düşündüm.

Neyse... Bunların hepsini sineye çekebilirim. Şimdilik tek isteğim; birazcık yemek. Bu arada adamlar sanki Kangal görmemişler gibi cep telefonlarına sarılmış, türlü türlü şekillere girerek; sağdan, soldan resmimi çekiyor, öz çekim yapıyor, ha bire bir şeyler konuşup duruyorlardı. Bu insanları anlamak mümkün değil gerçekten. Ne yalan söyleyeyim; çekim sırasında eski günlerde olduğu gibi kendimi bir kahraman, bir film artisti gibi hissetmişim, koltuklarım kabarmıştı. Öyle ya; yaşlı, yorgun ve aç olsam da sonuçta, anlı şanlı bir kangal köpeğiydim.

Biraz sonra benden bıkmış olacaklar ki; mangallarının başına geçtiler. Patlıcan, domates, biber... Derken etler pişmeye başladı. Off ne güzel kokuyordu, mis gibi. "Her halde bana da düşer." diye düşünüp, umutla bekliyordum. Çünkü çektikleri resimlerde verdiğim pozların bir karşılığı olmalıydı, öyle değil mi? Ama nerde? Bekle, bekle ne gelen vardı, ne de giden. İyiden iyiye, beni unuttuklarını düşünüyordum. Akşam olmuştu. Adamlar pişirdikleri ne varsa içeri götürmüş, afiyetle yerken; ben karanlıkta kalakalmışım.

Dış kapının yanına, artan yemeklerin konulduğunu varsaydığım bir yemek kabı vardı. "Nasıl olsa kemikleri buraya atarlar, ben de sabah erkenden gelip, onları mideye indiririm." diye düşünüp, ümidimi yarına bırakmaya

hazırlanırken, bir korku düştü içime: "Atarlar, atarlar... Ne yapacaklar ki; toprağa gömecek halleri yok ya! Bu kadar da insan (!) olamazlar" diye mırıldandım. Bir müddet daha bekledim. Ümidim iyiden iyiye tükendi. "Bana bu gece burada ekme yok!" diye düşünüp, Çolak Ali'nin arı kovanlarını dizdiği yamaca doğru ağır adımlarla yürümeye başladım.

Çolak Ali dediysem; Yıllar önce trenin altında kalınca, bir kolunu kesmişler. Bu yüzden Çolak Ali diyorlar ona. Bu kazada yalnızca tek kolunu vererek kurtulduğu için köylüler çok şanslı olduğunu söylerler. Düşünüyorum da; iyi ki de şanslıymış, iyi ki de kurtulmuş, çünkü Karamehmetli' de ki tek dostum odur. Günlük ekmeğimi suyum veriri. Ben de bu ihtiyar halimle onun arı kovanlarını korurum. Ne kadar koruyabilirsem, o kadar işte.

Yıllardır yurt dışına ve büyük şehirlere göç veren Karamehmetli, kış aylarında hemen hemen bomboş olur. Yalnızca Çolak Ali ile Ali İhsan kalır. Yani; iki Ali, bir de ben.

Bahar gelince arazilerini ekip biçmek için, üç beş ev sahibi daha gelir. Köy biraz şenlenir ama yine de nüfusu saysan, çoluk çocuk otuz kişiyi bulmaz.

Bana "Karamehmetli senin için ne ifade ediyor?" diye sorsalar, tek kelimeyle derim ki; "Cennetimdir." Herkes bir yerlere gitti. Köpekler dahi durmadılar ama ben burada kaldım. Aç, susuz günlerim oldu. Soğuk, sıcak demeden; kış soğukunda harabelerde, yaz sıcaklarında ağaç altlarında yattım, ama hiç bir yere gitmedim. Gidemezdim, çünkü ben burayı yurt edinmişim. Başka diyarlarda yaşayamam, nefessiz kalır boğulurum. Siz dere suyunun tadını bilir misiniz? Şeker gibidir. Kış geldiği zaman su çok azalır, hatta donar. Ama ben bir yolunu bulur içerim. Hele köyün medeniyetle tek bağlantısı olan tren yolu yok mu; Eskiden rayların üzerinde koşmak, zıplamak tek eğlencemdi benim. Sık sık tren sesi duymasam, uyuyamam. O ses bana ninni gibi gelir.

Yamacı zar zor çıkıp, kovanların yanına geldim. Kısmetim; yine Ali'nin yalağıma koyduğu su ve birkaç parça ekme olmuştu. Artık, yarına "Ya kısmet!" deyip, arı vızıltılarının arasında uyumaya çalıştım. Kafam karmakarışık ve bir türlü uyuyamıyordum. Aklımda neler yoktu ki; hemen hemen eski günlerin her gecesi gözlerimin önünden film şeridi gibi akıp gidiyor, o günlerde yaşadıklarımı kah gülerek, kah içim burkularak izliyor ve özlüyordum. Yaşlılıktan olsa gerek. Öyle ya; gençliğini kim özlemez ki?

Hiç unutmam, bir gün kardeşlerimle birlikte, komşu Kabakçevriği köyündeki kangalları boğmaya gitmiştik. Gençlik işte, âlemin kabadayısı bizdik ya; çevremizde bizden güçlü kimsenin olmasını istemiyorduk. İşte o gün, üç kardeş Kabakçevriği'nin tüm köpeklerini darmadağın etmiştik. Hele bir tanesini evlerinin içine kadar kovalamıştık. Bunu gören ev sahibi, yan taraftan kaptığı kürekle sırtıma öyle şiddetli vurmıştı ki; bir kaç kemiğim kırılmıştı o zaman. Aylarca ne acılar çektiğimi anlatamam.

Bırakın başka köyleri, Karamehmetli'de kendi kardeşlerimiz arasında bile liderlik savaşımız vardı. Köyün lideri bendim ama Ali İhsan'ın olan küçük kardeşim, bir boğuşma sonunda beni yenmiş ve liderliği elimden almıştı. Bu yenilgi, Sahibim Çolak Ali'nin çok zoruna gitmişti. "Sen nasıl Ali İhsan'ın köpeğine yenilirsin ha!" diyerek hırsından küplere binmiş; annem, ben ve diğer kardeşimi zincirle bağlayıp, aylarca serbest bırakmamıştı. Üç ay sonra zincirlerimizi çözdüğünde, üçümüz birden kardeşimize saldırıp, onu yenerek liderliği tekrar geri almıştık.

Tabi bu yaptığımız kalleslikti, çünkü bire karşı üç idik. O da bunu gururuna yedirememiş ve köyü terk edip, gitmişti. On beş gün sonra, ise bir dağ başında ölüsünü bulmuşlardı. Günlerce aç ve susuz kaldığı için hiç yapmadığını yapmış, otlaklarda koyunlara saldırmış. Köylüler de bu yüzden onu vurmuşlar. Bu haber geldiğinde, üzülmeydim desem yalan olur, ne de olsa kardeşimdi.

Bizim buralarda domuz çok olur. İlk avımı hiç unutmam: sıcak bir yaz günüydü ve Ali İhsan bizi domuz avına götürmüştü. O zamanlar altı aylık falandım. Annem domuzu kulağından tuttuğu gibi yere yatırırdu. Domuzların kulağı çok hassastır. Bu yüzden bize: "Domuzu kulağından tutunuz mu, işini bitirirsiniz." derdi. Hatırlıyorum da, Annem ve kardeşlerim... Ah! O güzel günler nasıl geçti gitti, hepsi şimdi bir hayal! Hele annemi Kangal'a, kardeşimin Divriği'ye gönderildikleri o kara günü, hiç unutamıyorum. O kadar çok ağlamıştım ki. Neden böyle olmuştu, neden bizi ayırmışlardı? Hala soruyorum bu soruları kendi kendime ama cevabını hala bulmuş değilim. Koca köyde yapayalnız kalmıştım, neden?

Ha, köyde İki aliden başka bir de Garip Dede'm var. "O kim?" diye soracak olursanız; Garip Dede'm köyün mezarlığında yatar, garip bir dededir işte. Nereden geldiğini, kimin nesi olduğunu, hatta adını bile bilen yok. Köye geldikten birkaç gün sonra öldüğünü söylüyorlar. Muhterem biriymiş. Canımın sıkıldığı zamanlar gider, çökerim yanına. Dertleşir, konuşur, sıkıntılarımı ona anlatırım. Dededir ya; yalnızca dinler beni, hiç cevap vermez, hep dinler. Ta şafak sökünceye kadar ben konuşurum, o sadece dinler.

Nihayet sonbahar gelmiş ve yine yazlıklar geldikleri yerlere gitmişlerdi. Nedendir bilmiyorum ama Almancı Baki ile karısı bu yıl köyde biraz fazla kalmıştı. Ama sonunda herkes gibi onlar da gitmişlerdi. Öyle ya, bu kuş uçmaz kervan geçmez yerde kalıp da ne yapacaklardı? Eh işte, biz her yıl olduğu gibi bu yıl da; iki Ali ve birkaç ihtiyarla baş başa kalmıştık yine, bir yaş daha yaşlanarak.

ÜÇ AY SONRA

Günler nasıl da çabucak geçip, gitti. Hüzne büründüğüm sonbahar bitmiş, hiç sevmediğim hatta nefret ettiğim kış gelip çatmıştı. Kışlar bizim buralarda öylesine soğuk olur ki; anlatamam. Soğuk bir yana, eskiden olduğu gibi kar da yağmıyor artık. Kar yağdığında hava biraz olsun kırılır, hoş olurdu. Diz boyuna kadar çıkan karın üzerinde yuvarlanmanın, koşmanın zevkine ise doyum olmazdı.

Bu yıl diğer yıllardan daha mı soğuk ne, yoksa bana mı öyle geliyor? Çünkü bu uzun gecelerde hiç azalmayan ve haftalardır süren çekilmez bir ayaz, ortalığı kasıp kavuruyor. Hani uzun kıllarım olmasa var ya, bu soğuklara bir gece dahi dayanmamın imkânı olamazdı. Her şeye rağmen, çok zor da olsa, günler ardı ardına geçip, gidiyordu.

Karamehmetli'de çok soğuk geçen gün, yüzünü akşama çevirmiş, gökyüzünü kaplayan bulutlar yağacak karı müjdelere gibiydi. İçimi garip bir mutluluk kaplamıştı. Yoksa uzun zamandan beri yağmayan kar yağacak mı ne? 'Harabe evlerin birinde kuytu bir yer bulup, geceyi geçirmeliyim.' diye düşünüyordum ki; beynimde yankılanan bir ses, bu akşam Garip Dedeme gitmem gerektiğini söylemeye başladı. Ama ben bu soğuk havada mezarlığa kadar gidebilecek miyim, bilemiyorum. Çünkü hem yorgun, hem aç, hem de hastayım.

Dakikalarca düşündüm. Gidip gitmemek arasında mekik dokudum ama beynimdeki ses, kulaklarımda çınlamaya başlamış, ne pahasına olursa olsun oraya gitmek zorunda olduğumu söylüyordu. Ben adeta o sesin esiri olmuş, karşı gelemiyordum. Çaresiz yavaş adımlarla yürümeye başladım. Bütün kemiklerimin ağrmasına rağmen, mezarlığın bulunduğu yamacı soluk soluğa tırmandım. İşte Garip Dede'min mezarı oradaydı. Diğer mezarlara nazaran daha yüksek bir yere, beyaz mermerden inşa edilmişti. Baş taşı, yine aynı mermerden yapılmış bir kemerle çevrilmişti. Alaca karanlıkta taht misali tüm heybetiyle, tam karşımda duruyordu.

Ne gariptir ki bu defa, benliğimi her zamankinden farklı duygular kapladı. Aha, işte hafiften kar da yağmaya başladı. Demek ki; bu gece hava çok soğuk olmayacak. Her ziyaretine gelişimde yaptığının aynısını yaptım ve Garip Dede'nin yanı başına uzandım.

"Merhaba Garip Dedem, ben geldim!" "Misafir kabul eder misin? Bu gece sana çok anlatacaklarım var. Çolak Ali bu gün de bana ekmek vermeyi unuttu, aç kaldım be dedem. Ama ona kızmıyorum. İnsandır sonuçta, unutabilir. Bu kış kıyamette kim düşünür ki, garip Çapar'ı. Aşağı bakar mısın Dedem, sokak lambalarının aydınlattığı köy ne güzel görünüyor değil mi? Bu kış uzun ve soğuk geçeceğe benziyor. Garip Dedem, ne dersin? Baharı tekrar görebilecek miyim acaba? Kim bilir? Belki görürüm. Bahar gelince Karamehmetli ne güzel olur değil mi Dedem? Ben baharı çok severim, sen de sever misin? Dağlar, tepeler yeşillenir, derenin suyu nehir misali çoğalır. Ağaçlar yapraklarını salar, pırl pırl parlayan güneş ısıtır içimizi. Bin bir renkli çiçeklerle bezenir ortalık, kekik kokuları yayılır etrafa. Her yan mis gibi kokar. Eriyen kar suları şırıl şırıl akar bayırlardan aşağı. Canlanır toprak, çıkarırlar içinden başlarını kışı atlatan börtü böcekler gülümseyerek selamlarlar yenibaharı.

Ne istiyorum biliyor musun Dedem: Ah bir de eskiden olduğu gibi insanlar olsa, çocuklar neşe içinde koşup oynasalar, çimenlerin üzerinde yuvarlansalar gönüllerince. Yine tandırlardan buram buram ekmek kokusu yayılsa dört bir yana. Tarlalara gitse köylüler; bereket ekip, bereket biçseler. Muharrem ayında akşamları cem yapılsa, yanık bağlama nağmeleri eşliğinde, "Ya Ali medet hu!" sesleri gecenin karanlığını yarsa. Ah Dedem! Çok üşüyorum be Dedem. Bu akşam kar yağıyor ama yine de çok soğuk. Nedense uzun kıllarımda soğuktan korumuyor artık beni. Gözlerim ağırlaşıyor be Dedem! Ne oluyor bana böyle? Bir tatlı uyku bastırdı ki, sorma. Hava mı ısındı ne? Birden bire üşümem geçti. Artık açlık da hissetmiyorum. Duyuyor musun be Dedem bağlama sesini? Duyuyor musun ha? Köyde semah var galiba! "Ya Ali! Medet!" sedaları yayılıyor etrafa! Ne kadar da yürekte söylüyorlar değil mi Dedem? Üçler-Yediler-Kırklar... Ne güzel, ahenk içinde semah yapıyor insanlar.

Gözlerim... Gözlerimi açamıyorum be dedem. Işıklar mı söndü ne? Her yer karanlık oldu be Dedem görüyor musun? Hiç ses yok, sesler de kesildi

Dedem... Korkuyorum, ne olur aç kollarını, sar beni. Sen... Sen... Dedemmm...

Nizamettin Uca
23.09.2019-İğdır
(Son Kangal)

Kars'ın Sinemaları,

Kar- tipi dinleyen kimdi? Kars'ın kışı çok soğuk olurdu ama hiç hissetmezdik çünkü içimizin sıcaklığı üşümemize engel oluyordu. Hele o gün sinemaya gitmeye niyetlendiysek soğukmuş, vız gelir tırıs giderdi. Tabi, yaz olunca, sinemanın zevki bambaşka olurdu. Hele hafta sonları sinemaların önünde Tarkan, Karaoğlan Teksas, Tommiks, Zagor, Tom Braks gibi çizgi romanları satanlar, değişik tokuş edenler... Düşünüyorum ebeveynlerimizin kızmasına rağmen az da olsa o kitaplar bize okuma alışkanlığını kazandırdı. Onlar da olmasa hiçbir satır okumayacaktık.

Şehir sinemasına giriş, ne izdiham olurdu, Salonun küçük giriş kapısından içeri girmek bazen dakikalar alır, içeri girince piyango çıkmış gibi sevinirdik.

Malkoçoğlu, Tarkan, Kara Murat filmlerini seyredip dışarı çıktığımızda filmin etkisine öylesine kapılırdık ki her kes bir Malkoçoğlu edasına bürünürdü. Ya karate filmleri? Film çıkışı her kes karateci kesilirdi. Bruce Lee olan mı, Wang yu olan mı? Sinemaların önü birbirine karate yapan, hoplayan zıplayan çocuklarla, gençlerle panayır yerine dönerdi.

Sinemacı Cahit abi tam bir sinema üstadıydı bize yaşattığı o heyecanlar için sana ne kadar teşekkür etsek azdır.

Sinemada film seyretmek tek tutkumuz, tek eğlencemiz ve dünyaya açılan tek penceremizdi. Şehir sinemasından çıkar Yeltekin sinemasına, Yeltekin sinemasından çıkar belediye sinemasına girerdik. Filmler ve matinelere bitmezdi. Adeta akşamı sinemalarda eder eve geldiğimizde ise babamızdan okkalı bir fırça yerdik. Ah o günler; ne güzel günlerdi.

Yeltekin sinemasının açılışını bu günkü gibi hatırlıyorum. O gün tüm matinelere ücretsizdi, Kars'ın bütün hanımları, kızları çocukları sinemaya akın etmişti. Sahibi Şehir kulübünün müdavimi Torun Yeltekin amca gerçek bir beyefendi ve merhametli bir insandı.

Hafta içi her gün saat iki de Kadınlar matinesi olurdu. Genelde Türkan Şoray, Hülya Koçyiğit. Fatma Girik, Filiz Akın, Zeynep Değirmencioglu gibi aktrislerin acıklı filmleri oynatılırdı. Sinemaya alımlı ve bakımlı giren kadınlar ağlamaktan gözleri şiş ve tabiri caizse perişan bir halde çıkarlardı.

Ha birde Ordu Evi Sineması vardı. Baloya gider gibi hazırlanan grand tuvalet baylar, mini etekli döpiyes giyimli, alımlı ve bakımlı şık bayanlar giderdi. Sinemanın kırmızı boyalı deriden yapılmış derin koltuklarına kurulur Avrupai bir ortamda genelde Hollywood yapımı kovboy filmleri seyretmenin ayrıcalığını yaşarlardı.

Daha sonraları açılan Belediye Sineması ordu evi ve Yeltekin sinemasından sonra yapılmış en güzel sinemaydı. Ama ne yazık ki buradan bir şehir sinemasının ve Yeltekin sinemasının verdiği o havayı hiçbir zaman aldık diyemeyeceğim. Zaten kısa bir müddet güzelliğini koruyabildi bütün sinemalar gibi oda evlere giren beyaz camın dayanılmaz cazibesinin kurbanı oldu gitti.

Xx

Şimdi buraya kadar yazdıklarımı okuduktan sonra içinizde bir boşluğun oluştuğunu hissediyorum. Ve biliyorum ki hepimiz çok önemli bir sinemayı ve sahibini atladığımızı sanıyorsunuz değil mi?

Onu hiç unutabilir miyim? Ya da unutabilir miyiz?

Onunda bir Sineması vardı, birde bilardo salonu. Uzun boylu, başında fötr şapkası, çocukla çocuk, büyükle büyük. İnce narin bıyıklarının altındaki dudaklarının somurttuğu vaki olmayan, her zaman güler yüzlü, her zaman pozitif ve yardım sever.

Evet, hepimiz tahmin etmişsinizdir o içimizden bir değerimiz, o hepimizin sevdiği İsmihan Emmimiz.

Büyük küçük bütün Karslıların hemen hemen hepsi onu tanırdı. İsmihan emi dedin mi her kesin yüzünde hoş bir gülümseme oluşur ve her kes onunla ilgili küçükte olsa bir anısını anlatırdı. "İsmihan emiyle şöyle, İsmihan emiyle böyle." Ama her kesin çok iyi bildiği bir şey vardı ki oda o güzel insanın sinemasının özelliğiydi. Bu özellik ne idi diye soracak olursanız. Gişede kendisi dururdu, kapıları kendisi kapatır, teşrifatçılığı kendisi yapardı. Zaten en fazla on beş yirmi kişi olurdu ki onların hepsini balkona alırdı. Makinist ise pek tabi kendisi olurdu. Yani Doğu sinemasının her şeyi oydu. Filmin bazen sesi, bazen görüntüsü, bazen de tamamı gider ortalık zifiri karanlığa gömülürdü. Çünkü oynatıcısı eski olmasından dolayı sık sık şerit kırardı. İşte o zaman salonda kızılca kıyamet kopar, "İsmihan emi ses ver, İsmihan emi görüntü yok." nidaları ortalığı yıkardı. İsmihan emi ise dakikalarca uğraşır bir türlü düzeltemezdi. Çaresiz gelir "Uşaklar bu filmi izlemiştim. Sonunu size anlatayım çıkın gidin" derdi. "Oğlan kızı kurtarır evlenip mutlu olurlar" gibi ya da "Sonunda esas oğlan yağız atıyla gelir kötü adamı öldürür film biter; "Şöyle böyle..."

Hiç unutmam Karsta her kesin diline pelesenk olan bu hikâyeye bir kez bende şahit olmuşum. Bir kış günü İsmihan emmiden filmin sonunu dinleme zevkini sinemanın soğuk balkonunda it gibi titrerken tatmışım.

Abim anlatmıştı. Ankara'da sağlık kolejinde okurken sinemaya gitmiş. Filmin en heyecanlı yerinde film kopmasın mı? İşte o anda arka sıralardan kendisine hiç yabancı olmayan bir söz duymuş. "İsmihan emmi ses ver."

Her pazar saat on da başlayan matineyi çocuklar için ayırır, giriş kapısında kendisi durur idi. Çocuklardan parası olanlardan cüzi bir miktar para, parası olmayanlardan bilye, resimli roman, Sakızlardan çıkan resim kartlarından tutun çiğnenmiş sakıza varıncaya kadar ne verilerse alırdı. Ama mutlaka bir şeyler alırdı. Neden böyle yapıyorsun diye soranlara da " Ben onları bedava içeri alsam bedavacılığa alışırlar, para istersem gidip babalarını ya da annelerini zor duruma sokarlar, Allah korusun hırsızlıkta yaparlar" diyordu. İşte bu kadar ince düşünceliydi İsmihan emi.

En çok sevdiği film kahramanı ise belki inanmayacaksınız ama King-Kong'du. Abimden duymuştum. Hatta öyle ki filme hiç kimse gelmese bile bir vakitler gişesinde çalıştığı abimle birlikte King-Kong filmini büyük bir heyecanla seyretmişler. Koca sinemada iki kişi abim ve İsmihan emi.

Sinemasının yanında birde bilardo salonu vardı. Elbette sineması gibi orayı da kendisi işletirdi. Yine unutamadığım bir anımı sizlerle paylaşmadan edemeyeceğim. Bir yaz tatilinde kısa bir süre bilardo salonunda çalışmışım. On liraya yevmiye ile. İlk gün her şey gayet yolunda gitmiş akşam olunca paramı almış sevinçle evimizin yolunu tutmuşum. Ertesi gün akşama kadar hasılat otuz lira olmuştu ve nasıl olmuş bilmiyorum, biri kasadan parayı çalmıştı. Yemin ederim ben hiç anlamamışım nasıl çalmışlardı? Gözümü kasadan hiç ayırmamışım ki. Akşam hesap vermeye gelince İsmihan Emmiye paranın çalındığını söyleyince nasıl kızmıştı anlatamam. Ama yine de almak istemediğim halde yevmiyemi cebinden çıkarıp zorla cebime koymuştu. Artık beni işten kovar diye düşünüyordum ki;" Yarın erkenden gel ve salonu iyice temizle diye de çıkışmıştı" Bunu söylerken ince narin bıyıklarının altından sevecen bir şekilde gülümsemesi gözlerimden kaçmamıştı. İşte ben o gün onun bir kez daha ne kadar merhametli ve temiz yürekli bir insan olduğunu anlamışım.

xxx

Sayfaya iki damla gözyaşının düştüğünü ve hüznlendiğinizi görür gibi oluyorum. Belki eskiden olduğu gibi bir filmde öteki filme atlama yapamazsınız, hastane yokuşundan demir köprüye kadar kızak kayamaz, Şehir stadında Otuz Ekimle Doğu Fenerin muhteşem derbi maçını seyredemez, millet Bahçesinde piknik yapıp Kars çayına olta atamaz, Asırlık ağaçların kuytu köşelerinde sevgililerinizle buluşma ayarlayamazsınız. Ama çocukluğunuzdaki gibi Kars sokaklarında gezip dolaşabilir, kaleye çıkıp şehre kuş bakışı bakabilir, şansınız yaver giderse çocukluk arkadaşlarınızdan birini ya da birkaçını görüp eski günleri yâd edebilirsiniz. Çok ama çok şanslıysanız belki başınıza lapa lapa kar da yağar,

Hadi ne duruyorsunuz! Kars. Orada.

Selam ve Sevgi ile;
Nizamettin Uca
14.12.2018-İğdır

ASKI

ASKI

Sürmeli köyünün birazcık dışında sıvaları yer yer dökülmüş toprak damlı iki odalı küçük bir ev vardı. Evin çevresi zamanın ağır yükü altında eriyerek yok olmaya yüz tutmuş kerpiç bir duvarla çevrilmişti. Duvarın etrafı ise birkaç metre aralıklarla ekilmiş kalın ve uzun kavak ağaçlarıyla sarılmıştı. Ağaçlarının arasından bakıldığında evin bahçesinde tahtadan yapılmış derme çatma eğreti bir samanlığın yanı sıra eve bitişik içerisine ancak bir kaç küçükbaş hayvanın sığabileceği bir de ahır göze çarpıyordu.

İşte Kahramanımız Muharrem bu küçük mütevazı köy evinde Babası Seyfi annesi Hatice ve kendisinden üç yaş küçük kız kardeşi Suna ile birlikte yaşıyorlardı. Seyfi ailesinin nafakasını çıkarmak için köyün çobanlığının yanı sıra inşaat, ağaç budama, kanal temizleme dâhil, köyde kimin ne işi olursa yapıyor, nereye çağırılsa koşu koşu gidiyordu. Ayrıca babadan kalma bir kaç dönümlük toprağını ekip biçerek kışlık ekmeçlik ununu elde ediyor, dosta düşmana muhtaç olmadan kıt kanaat geçinip gidiyorlardı.

xxx

Bir kış günü;

Evin tahta kapısı gıcırdayarak açıldı. Ardında başında sekiz köşeli kasketi, sırtında yamalı paltosu olduğu halde uzun boylu bir adam içeri girdi. Bu kişi Muharrem'in babası Seyfi'den başkası değildi. Babasını gören Muharrem bir hisimla oturduğu yer minderinden kalkıp karşısına dikildi.

-Baba Askı nerede? Diye, sertçe sordu.

Seyfi cevap vermek yerine başını öne eğmekle yetinmişti.

-Baba askı nerede? Diye sorusunu yineledi, ses tonunu yükselterek."Baba askı nerede?"

Adeta küçük dilini yutmuş gibi Seyfi'den çıt çıkmıyordu. Kısa bir süre öylece sessiz kaldı, ardından başını usulca yukarı doğru kaldırdı. Üzgündü, kirli sakallı suratından, her neyse yaptığı işten utanan bir insanın suçluluğu ve mahcubiyeti alenen okunuyordu. Yanaklarının ıslaklığı ise koca adamın ağlamış olduğu anlamına geliyordu. Sonra birkaç küçük adım atarak her iki kolunu oğluna doğru şefkatle uzattı. Titreyen dudaklarıyla bir şeyler söylemek istedi, konuşamadı. Ağzından çıkacak kelimeler boğazında düğümlenmişti.

Muharrem babasının garip tavırlarından ve yüz ifadesinden ne demek istediğini anlamış, aynen babası gibi olduğu yerde donup kalmıştı. Bir anda içinde hüngür hüngür ağlama hissi oluştu, ağlayamadı. Duygularına hâkim olması her saniye imkânsız bir hal akıyordu. Yanakları kıpkırmızı olmuş derin derin burnundan soluyordu, zaten asık olan yüzü inanılmaz bir şekilde gerildi. Ardından ruhunda oluşan dayanılmaz bir üzüntünün tezahürü sonucu "Askı" diyerek acıyla haykırdı. Sonra hiç kimsenin onu yakalayamayacağı bir çeviklikle yıldırım gibi fırladı. Bu öyle ani bir fırlayıştı ki ayağındaki lastik ayakkabılarının her biri bir tarafa savrulmuştu.

Kapının hemen yan tarafında elleri koynunda üzgün ve endişeli bakışlarıyla olanlara şahit olan annesi kendisinden beklenmeyecek bir çeviklikle oğlunun peşinden seğirtti.

-Muharrem. Diye avazı çıktığı kadar bağırdı. "Muharrem dön geri" Fakat Muharrem gençliğin ve hırsın verdiği güçle bir çırpıda bahçe duvarının üzerinden uçar gibi atlayıp kısa bir sürede gözden kaybolup gitmişti bile.

Hatice kapının eşğine dizleri üstüne çöküp, canından çok sevdiği evladının peşinden yaşlı gözleriyle bakakalmıştı.

-Bırak hanım, bırak gitsin. Dedi Seyfi "Onun şimdi yalnız kalmaya ihtiyacı var.

-Ama soğuk ve kar. Diye kekeledi Hatice, ağlayarak. "Üstelik ayağında ayakkabıları da yok"

-O bu havalara alıştıktır, korkma bir şeycikler olmaz. Göreceksin biraz sonra gelecek. Diye sessizce mırıldandı Seyfi.

Hatice ayağa kalkıp ağlayarak yaklaştı. İki elini yumruk yaparak kocasının göğüs bölgesine bir kak kez vurdu.

-Neden yaptın neden? Diye inledi

Birkaç dakikadır bıçak vursan kanı akmayacakmış gibi kaskatı kesilen Seyfi güçlü kollarıyla karısına sarıldı. Ardından yakın bir akrabasını kaybetmiş gibi yüksek sesle ağlamaya başladı.

xxx

Sabahın ilk saatleriydi ve aylardan ocaktı. Dağlar dereler tepeler her yer beyaz örtüyle kaplanmıştı. Nedense bu sene kış çok daha çetin geçiyordu. Çok daha fazla yağmıştı kar.

Muharrem yalınayak dizleri boyuna ulaşan karlara bata çıka ağlayarak koşuyordu. Deniz mavisini gözlerinden sicim gibi akan gözyaşları yanaklarından süzülüp ak karların üzerine damlıyordu. Aynı zamanda dudaklarından "Askı" sözünden başkaca bir söz çıkmıyordu. Kısa bir koşunun ardından köyü bir avuç içi gibi çevreleyen tepeleri aşmış ovaya çıkmıştı.

Ufukta tüm haşmetiyle görünen Ağrı dağı nazlı bir gelin misali; gelinliğini giyinmiş, duvağı bembeyaz kar bulutlarıyla süslü, usta bir ressamın fırçasından yansıyan muhteşem bir tabloyu andırıyordu. Göz alabildiğince uzanan kar denizine gözlerini kırıştırmadan bakmak ise imkânsızdı. Zira bulutların arasından süzülüp dağın yamaçlarından birer ok gibi fırlayan sabah güneşinin ışıkları karlardan müthiş bir parlaklıkla yansıyor insanın gözlerini kamaştırıyordu.

Muharrem durmaksızın ağlayarak koşuyordu. Hava soğuk olmasına rağmen oldukça terlemiş tabiri caizse terden sırlıklam olmuştu. Bir süre sonra koşmayı bıraktı, daha doğrusu bırakmak zorunda kaldı. Çünkü o kadar yorulmuştu ki ayakları onu taşıyamamış karla kaplı zemine yüzükoyun kapaklanmıştı. Onun yerinde kim olsa bu şartlarda bu kadar yolu koşmaya değil yürümeye dahi cesaret edemezdi. Neden sonra yavaşca ayağa kalktı. Elleriyle üstünü başını çırparak her tarafına bulaşan karları temizledi. Bir anda ayaklarında ayakkabılarının olmadığını fark etti. Babasının daha dün Tuzluca'dan aldığı, onu sevince boğan, gece başucunu süsleyip, sabah erken uyanır uyanmaz

yağına geçirdiği cizavet lastik ayakkabısı ayaklarında değildi. Ayakkabılarının nerede ne zaman ayaklarından çıktığını dahi hatırlamıyordu.

Saatlerdir Askı'sından bir iz bulma umuduyla karların üzerinde bir o yana bir bu yana debelenip durmuştu. Üstüne üstlük çıplak ayakları sızlamaya ve yanmaya başlamıştı. Bir kara yer arayıp üzerine çıkmak bir az olsun ayaklarını ısıtmak için etrafı kolaçan etti. Ama ayaklarını basabileceği yegâne zemin kardı. Geri dönmeyi düşündü, babasına olan kızgınlığı onu bu eyleminden vazgeçirdi. Babası Askı'sını besbelli ölüme götürmüştü. Ama nereye? Diye kendisine sordu. Askı'nın ölümünü düşünmesi nedeniyle yeniden ağlamaya başladı.

Muharrem güçlü bir çocuktü. Uzun boylu ve geniş omuzları vardı. On iki yaşında olmasına rağmen yaşitlarından daha büyük gösteriyordu. En kötü huyu ise, sessiz, içine kapanık, kimseyle, babası ve annesi, hatta küçük kardeşiyle bile tam bir samimiyet kuramıyordu. Varsa yoksa Askı Askı. Yani koca Sürmeli köyünde onun arkadaşı yalnızca bir tek Askı'sı vardı.

xxx

Şimdi; tahmin edenleriniz mutlaka olmuştur, ama kimilerinizin bir çocuğu kendisine böylesi bir tutkuyla bağlayan bu Askı nedir diye sorduğunuzu duyar gibi oluyordum. Hemen açıklayayım.

Askı köyün en güçlü köpeğiydi. Köyün dediysem değil Sürmeli Tuzluca'da bile ondan daha iyisinin olmadığı söylenirdi. Her şeyden önemlisi o Muharrem'indi. Babasının annesine "bu çocuğa bir köpek getireyim de hiç olmazsa onunla arkadaş olsun, yoksa adı köyün delisine çıkacak telef olup gidecek" dediği kulaklarında çınladı. Ardından babasının Askı'yı getirdiği günü hatırladı " Ah baba neden baba diye" Sızlandı. Babası Kars' a Borluk yaylasına çobanlığa gittiği senenin güzünde getirmişti, O zamanlar küçük, sevimli ve çok hareketliydi. Sürekli Muharrem'in pantolonunun paçasına asıldığı için ona Askı adını vermişti. Yıllar geçtikçe Askı büyüyüp serpilmiş güçlü ve akıllı bir köpek olmuştu. Adeta birlikte büyümüşler yemeklerini dahi aynı anda yiyecek kadar aralarında ileri bir bağ oluşmuştu. Bu yüzden birbirlerine çok düşkündüler. Karda, çamurda, yaz sıcağında Araz'ın serin sularında oynamak en büyük zevkleri idi. Görenler bu ikiliye gıpta ile bakıyorlardı. Köylüler arasında bu birlikteliği kıskananlar bile azımsanmayacak kadar çoktu.

Bir gün Muharrem hastalanmış, bir hafta kadar İğdir'da hastanede yatmak zorunda kalmıştı. Bu süre içinde Askı'nın sürekli özellikle geceleri bir kurt gibi uluyarak Muharrem'in hasretini çektiğine bütün köylü şahit olmuş bu durum herkes tarafından şaşkınlıkla karşılanmıştı. Askı'nın acı acı ve bitip tükenmeyen uluması küçük çocukları korkuttuğu için köylüler homurdanmaya başlamışlar, hatta jandarma karakoluna şikâyetle bile bulunanlar olmuştu. Neyse ki bir haftanın sonunda âşıklar kavuşmuş bütün Sürmeli rahat bir nefes almıştı.

Düşünüyordu Muharrem ve çocuk aklıyla bütün bu olanlara hiç bir anlam veremiyordu. Bu insanlar ağız dili bağlı zavallı bir hayvandan ne istiyorlardı. Zaman zaman onun başını okşadığı vakitleri hatırladı. O anlarda sevgiye muhtaç yetim bir çocuk gibi seviniyordu Askı. Gözleri ışıltıyor, çehresini inanılmaz bir mutluluk bürüyordu. "Ah askı" diye mırıldandı "Ah askı neredesin?"

Çok şiddetli olmasa da esen soğuk kış rüzgârı Muharrem'in uzun sarı saçlarını sağa sola savuruyordu. Ama o dizlerine kadar ulaşan kar ve soğuğa aldırış etmeden bakışlarıyla dört bir yanı radar gibi tarayarak Askı'yı arıyordu. Bir anda köpek benzeri bir karartının karları yarararak hızla kendisine doğru geldiğini gördü. Gözleri umut ve heyecanla parladı. Hızla ileri, doğru atıldı. Ne var ki o gittikçe karattı ondan uzaklaşıyordu. Yoruluncaya kadar koştu. Ancak bu çabası fırtınanın oluşturduğu kar kümelerini düzleştirmekten başka bir işe yaramamıştı. Zira gördüğü Güneş ışıklarının karlar üzerinde yansıttığı basit bir seraptan başka bir şey değildi. Çabası boşa çıkmış, bir büyük hayal kırıklığı daha yaşamıştı, Askı yoktu.

xxx

Bir gün babası ile annesinin Askı ve köyün ileri geleni Mehmet ağa ile ilgili hiçte iyi olmayan bir konuşmalarına şahit olmuştu. O günden sonra içine bir kurt düşmüş babasının Askının başına kötü bir şeyler getireceğini hissetmişti. Bu yüzden hemen her gün her kes uyurken kalkıyor babasının yatağında Askı'nın da ahırda olup olmadığını kontrol ediyor, onları yerlerinde görünce tekrar yatağına dönüp uyuyordu.

Köyün en zengini Ahmet Ağa'nın Askı'yı kendilerine verilmesini istiyordu. O "ben bu köyün ağasıyken böyle muazzam bir köpek çobanın kapısında olur mu? olmaz" Diyor, bir türlü bu durumu kabullenmiyordu. "Ne pahasına olursa olsun o köpek benim olacak ya da onu mutlaka yok edeceğim" diye her yerde konuşuyordu. Seyfi'ye defalarca haber yollamış, Askıyı zorlada olsa alacağını söylemiş, herhangi bir sonuç alamayınca alenen tehdit etmişti.

Seyfi Askıyı vermemek için Ahmet Ağaya yalvarmış yakarmış her yolu denemiş, göçmeyi dahi düşünmüştü. Sürmeliyi terk ederse nasıl geçinecek çoluk çocuğunun rızkını nasıl çıkaracaktı ki? Çobanlık ve çiftçilikten başka hiçbir mesleği yoktu ki. Yok, yok hiçbir yere gidemezdi burası onun ata dede yurduydü, başka diyarlarda yaşamasının imkânı yoktu. Ama Ahmet ağa bir kere kafaya takmıştı. Seyfi bir defasında "Ağam insaf merhamet et altı üstü o bir köpektir onu sana versem Muharrem kahrından ölür." Demişti. Ne var ki ağanın kıskançlık krizi haset boyutuna ulaştığından Nuh diyor peygamber demiyordu. Askı ağa için Kör oğlunun kır atı olup çıkivermişti. Alacamda alacam diyor, her türlü hinliği yapıyordu. Çünkü o zengindi ya o ağaydı ya. Hâşâ her şeye muktedirdi ya. İstedğini almalıydı, ya alacaktı ya da o köpeği onlara yar etmeyecekti.

Seyfi'nin Askıyı gönölünce vermeyeceğine kanaat getiren Ahmet Ağa, köyün çocuklarını örgütlemiş, üç beş kuruş harçlık vererek Askı yı ve Muharrem'i her gördükleri yerde taşlamalarını istemişti. Tabi çocuklarda bu görevi layıkıyla yerine getiriyorlar zavallı Askı ve Muharreme köyü dar ediyorlardı. Kimi fakir köylülerde " Yok bu azgın it bizim çocuğun peşine düşmüş, yok çocuk canını zor kurtarmış, Yok bizim kümese dalmış tavukları telef etmiş" Şunu etmiş bunu yapmış gibi türlü türlü iftiralarla Askıyı adeta köyde istenmeyen vahşi bir canavar gibi göstermeye gayret ediyorlardı. Ağa bir kenara köylünün hatta bazı yakın akrabalarının bile haksız yere cephe alması onları çok üzüyordu. Şikâyetler o kadar çoğalmıştı ki bir gün Karakoldan birkaç jandarma gelip köpeklerini zincirlemelerini aksi halde köylülere veya mallarına herhangi bir zarar gelmesi halinde gereğini yapacaklarını, yani onu öldüreceklerini söylemişlerdi. Bunu duyan Muharrem ise Askı'nın boynuna sıkı sıkı sarılarak saatlerce gözyaşı dökmüştü.

Askı'yı ilk kez gören insanın ürperip korkuya kapılmasına neden olan heybetli görüntüsüne rağmen insanlara asla zarar vermezdi. Vefalıydı Askı yediği ekmeğe ihanet etmezdi. Fırtınalı bir kış gecesi köyün içine kadar girip ahırlara saldıran onlarca vahşi aç kurda karşı tek başına savaşmış, kurtların birkaç tanesini öldürerek gücünü ispatlamıştı. İşte onun bu kahramanlığından sonra namını İğdir ovasında, Tuzluca'da duymayan kalmamıştı.

Keşke o gün hiç olmasaydı diye düşünüyordu Muharrem; çünkü o günden sonra Ahmet ağa Askı'ya kafasını takmış o köpek ya benimya da benim olacak demişti.

xxx

Aklında cevapsız onlarca soru olduğu halde saatlerce aradı. Gördüğü her izi takip etti, her kovuğa baktı. Yok, yoktu işte. Sanki yer yarılıp içine girmişti Askı. Soğuktan donmak üzereydi ve titremeye bırakmıştı. Üstelik artık ayaklarını da hissetmiyordu. Eve dönmekten başka çaresinin kalmadığını düşünüp köyün yolunu tuttu.

Köye doğru yürürken bir yandan da kendi kendisine telkinde bulunuyordu. "Boşuna çektiğim bu eziyet, yediğim bu soğuk, o güçlüdür, kolay kolay teslim olmaz, çoktan eve dönmüş ve kapının önünde beni bekliyordur" diyordu. Eve vardığında son bir umutla ahıra baktı. Askıyı yerinde göremeyince yüreği bir kez daha incinmişti. Ne yazık ki Askı geri dönmemişti, belki hiçbir zaman dönmeyecekti. Kendisini sonsuz bir boşlukta hissetti. Askı 'sız bir hayatı düşünemiyordu bile. Evlerinin kapısından içeri girdiğinde, annesi tir tir titreyen, gözleri ağlamaktan kan çanağına dönmüş oğluna sarılarak ağladı.

xxx

Ahmet Ağa'nın ve köylünün baskısına ve olur olmaz iftiralalarına dayanamayan Seyfi Askı'nın öldürülmesine gönüllü razı olmamış son bir defa Ağayla konuşarak köpeği ona vermeyi kabul etmişti. Ama ağa "Artık o iti istemiyorum ya kendi ellerinle öldür ya da ben jandarmalara öldürteceğim" demişti. "Bana bak babanın hatırı olmazsa senide Sürmeliden sürdürürüm ama dua et o rahmetliye" Diye devam edip okkalı bir tehdit savurmuş ve Seyfi'yi kapısından kovmuştu. Adamcağız ne yapsın? "Muharrem zamanla köpeğinin yokluğuna alışır" diye düşünmüş, çaresiz Askıyı herkes uyurken bir çuvala koyup el arabasına yükleyip Arazın azgın sularına teslim etmişti.

Askı'yı çuvala koyduğu, hatta araz'a attığı anda bile, itiraz etmemesi debelenmemesi, kurtulmak için en ufak bir çaba sarf etmeden adeta kaderine razı olması, Seyfi'de onulmaz bir pişmanlığa sebep olmuştu. Ardından dakikalarca gözyaşı dökmüş, biraz kendisine geldikten sonra eve kör pişman bir vaziyette ancak dönebilmişti.

xxx

Eve adeta donmuş bir vaziyette dönen Muharrem sıcak çorbadan annesinin zorlamasıyla birkaç kaşık içti. Sonra için, için yanmakta olan tezek sobasının yanındaki mindere uzandı. Annesi üzerini ince bir şilteyle örttü. Titriyor, buz gibi terler döküyordu. Göz kapaklarını açamamasına rağmen uyuyup uyumadığı belli olmuyordu. Sürekli olarak Askı'sını sayıklıyor mütemediyen inlemeye benzeyen garip sesler çıkarıyordu.

Uykuya daldığı her an gözlerinin önünde hatıraları canlanıyordu. Askının yumuşacık tüylerini bir koyun gibi taradığını, Arazın kıyısında birlikte neşe içinde yüzdüklerini hatırlıyordu. Kulaklarının arkasını yıkadığı zaman mutluluktan havalara sıçradığını hayal ediyor, ardından kesik ama içten gelen hıçkırıklara boğuluyordu.

Muharrem üç gün boyunca evden dışarı çıkamamış soğuk algınlığı nedeniyle ateşler içerisinde kavrulmuştu. Dördüncü gün Askı geri gelmiştir ümidiyle her kes uyurken kalkıp önce ahıra baktı, sonra bahçeyi kontrol etti. Bütün köyü dolaştı, Ahmet Ağa'nın evinin etrafını, ahırını. Bahçesini, her yerini aradı. Ama Askı artık yoktu.

Ağanın inadı ve acımasızlığı, babasının korkaklığı ve teslimiyetçiliği onu canından çok sevdiği can yoldaşından, sırdaşından, hayattaki tek arkadaşından beklide sonsuza kadar ayırmıştı. Nasıl böyle bir şeyin olmasına izin vermişlerdi? Düşündükçe aklını oynatacak gibi oluyor. onlara olan nefreti kat be kat artıyordu.

O günden sonra kar, yağmur, çamur demeden hemen her gün Arazın kıyısına gitti, Askısını aradı. Bir işe yaramayacağını bilerek bıkmadan, usanmadan. Saatlerce Araz kıyısında dolaştı durdu.

Bir ümitle.

SON

Askı: Öykü İğdir, 18.11.2019

Beynimizdeki Şeytan

Her gün olduğu gibi dolmuşa binmiş işe gidiyordum, Şoförün arkasındaki ikili koltuktan sol tarafında olana oturmuştum. Dolmuş çok kalabalık olmadığından elimde bulunan Sabahattin Ali'nin yazdığı İçimizdeki şeytan adlı romanını okumaya çalışıyordum. Şoför yolcu bulma umuduyla sağa sola bakınıyorken ağır ağır dört yola doğru ilerliyorduk.

Dört yolda her zaman yolcu çok olur, yine öyle olmuş epey bir kalabalık yanaşmış, minibüsün içini tıka basa doldurmuştu. Yaşlı, hamile, çocuklu bayanlardan ayakta kalan varsa yer vermek için yeni gelenlere şöyle bir göz gezdirdim. Yoktu. Yetmiş seksen yaşlarında olması muhtemel bir kişi vardı ki oda yanımdaki boş koltuğa oturmuştu. Adamın sırtında topuklarının biraz üstüne kadar inen gri renkli kumaştan cübbeye benzer bir pardösü, başında ise sarığı vardı. Uzun beyaz sakalı oldukça bakımlı yüz hatları düzgündü. Bu görüntü karşısında onun bir din hocası olduğunu tahmin etmem pekte zor olmamıştı. Mevki ve görevine hürmeten toparlanarak kitabı kapattım. Zaten bu kalabalıkta okusam da hiç bir şey anlayamazdım ki.

Minibüs hareket ederken adamın elimdeki kitabı göz ucuyla süzerek bana baktığını gözümünden kaçmamıştı. Onun yanlış intibaya kapılmasını önlemek için kitabın üzerindeki içimizdeki şeytan yazısını cep telefonumla kapatmaya çalışıyordum. Bu hareketim adamın dikkatinden kaçmamış olacak ki. Bana döndü;

-Keşke daha güzel bir şey okusaydın be evladım. Dedi.

Hiç beklemediğim bu sözler karşısında afallamıştım. Adamın yüzüne baktım. Benden bir cevap alamayınca o; -İslam ı anlatan kitaplar; Tefsir, fıkıh, hadis kitapları okusan daha iyi olmaz mı? Diye sordu.

Düzgün ve sevecen konuşuyordu. İhtimaldir kitabın üzerindeki şeytan kelimesinden tedirgin olmuştu. Bir an ne cevap vereceğimi şaşırılmıştım. Ama şaşkınlığım kısa sürmüştü,

-Siz din alimi misiniz? Diye sorusuna soruyla karşılık verdim. Emekli vaiz olduğunu söyledi. " Allah nasip etti hacca da gittim" diye devam etti. Ben onun Hacca gidip gitmediğini sormamıştım ama yine de;

-Allah ziyaretlerinizi kabul etsin hacı ağabey. Herhalde kitabın üzerindeki yazı sizi rahatsız etti. Diyerek kitabı paltomun yan cebine sıkıştırdım.

-Yok, beni rahatsız eden kitap değil içindeki. Eğer içinde yazılanlar insan ruhunun terbiyesi, ahiretinin kazanılması ile ilgili değilse, boş okumadan başka bir şeye yaramaz. Dedi hacı.

Öyle güzel konuşuyordu ki adeta ağzından bal damlıyordu. İşte gerçek bir mümin diye düşünüp ona hak verecektim ki; Hacı zafer kazanmış bir komutan edasıyla mağrur ve kibirli, birazda sert bir ses tonuyla;

-Böyle kitaplar okuma. Bunlar insanı yoldan çıkarır, Allah korusun şirke düşürür şeytanın pençesine düşmesine neden olur. Dedi.

Kendince haklı olabilirdi ama ne yalan söyleyeyim hacının bu sözüne azda olsa içerlemiştim. Çünkü ben kendimi dört dörtlük olmasam da çok kötü bir insan, hele yoldan çıkmış biri olarak hiç düşünmüyordum. Onun bu kırıcı üslubuna rağmen dünya görüşüm gereği nezaketi ve saygımı elden bırakacak değildim.

-Bu kitap insanı kötülüğe sevk edecek kitaplardan değil. Dedim "zaman, zaman hepimizin düşüncelerinde oluşan kötü duyguların insan hayatına yansımaları anlatıyor. Bütün kitaplarda olduğu gibi bunu da okuduğunuzda mutlaka iyi ya da kötü bir şeyler öğreniyorsunuz. Siz iyi olanı alırsanız yaşamı daha iyi tanırırsınız, sağlıklı bir yol izlemeniz bakımından size faydalı olur. Kötüyü bilir uzak durursanız mutlak faydasını görürsünüz. En azından ben böyle düşünüyorum. Mesela hacı ağabey senin aklına hiçbir zaman iyi veyahut kötü bir düşünce gelmez mi? Sen hiç kimseye kızmaz mısın? Yoksa sen hiç kimseyi kırmadın mı?

Benden böylesi bir tepki beklemeyen hacının belli etmemeye çalışmasına rağmen morali bozulur gibi olmuştu. Bunu yüzünün asılmasından anlamıştım. Keşke cevap vermeseydim diye düşündüm.

-Ben iyilikten başka bir şey bilmem evlat. Dedi, "Ama olur da aklıma kötü bir düşünce gelirse gece ya da gündüz derhal kalkar Kur'an-ı Kerim okur, hadis okur, namaz kılar şeytanın şerrinden Allah (CC) sığınırım.

-Hangimiz zor anlarımızda Allah 'a dua etmeyiz ki? Hatta ateist ya da deist olanlarımız bile. Diye mırıldandım.

Ardından "Bak hacı ağabey kendin söyledin aklına kötü düşüncelerde geliyormuş. Peki, kim seni bu düşüncelere sürüklüyor. Hiç. Düşündün mü?

Hacı bir kez daha şaşırılmıştı sanırım mevki ve görevinin verdiği öz güvenden ötürü yaşamının bu yönünü asla düşünmemişti. O kendisini günahsız bir insan olarak görüyor olabilirdi, beklide günahsızdı. Kim bilir? Elbette bunu sorgulamak bana düşmezdi.

Bu arada hacı bir süre sessizce beklemeyi yeğlemişti. Ne var ki benim daha söyleyeceklerim bitmemişti.

-Hacı ağabey şu an seni konuşturmanın kim olduğunu sanıyorsun? Dedim. "Bak benim doğru yoldan çıkmış olabileceğimi düşündün. Seni buna iten yegâne sebep ise elimdeki kitaptı. İşte beyninin bir köşesinde sinsice bekleyen şeytan seni konuşturdu ve sana (Bu yanımdaki adam var ya, namaz kılmaz oruç tutmaz şeytani şeyler okuyan günahkâr bir kuldur. Buna bir ders ver belki imana gelir) dedi. Sende onun bu talimatına uydun ve peşin hükümlü bir düşünceye kapılarak beni dinden uzak bir günahkâr olarak yaftaladın. Halbuki beni ilk kez burada görmüştün. Bu davranışın kul hakkına girmek değil de nedir?

Oysa ben kendimce güzel yaşamayı seven insanları kırmaktan mümkün merteye kaçınan, vakit namazlarını kılmaya çalışan ve ramazan orucunu aksatmayan biriyim. Ya da böyle yaşamaya çalışıyorum. Şundan eminim ki Aslında

şeytan içimizin herhangi bir yerinde değil, tam olarak beynimizin hücrelerinin en ince kıvrımlarında pusu kurmuş. En keskin zehrini acımasızca püskürtmek için en zayıf olduğumuz anı beklemekte.

Hacı kızarıyor bozuyor tabiri caizse dondan dona giriyordu. Bu ifadelerim karşısında hatalı olduğunu anlaması uzun sürmemişti. Zira biraz önceki mağrurluğu gitmiş yerini, yeniden sevecen nur yüzlü bir ihtiyara bırakmıştı. Mahcup ve üzgün bir sesle ancak erdemli insanların yapabileceği gibi;

-Haklısın evlat. Dedi "Elinde üzerinde şeytan yazan kitabı gördüğüm zaman senin dinden uzak kötü huylu birisi olduğunu düşündüm. Her beşer gibi beynimdeki lanetli iblis zayıflığımdan faydalandı ve o anda beni esir aldı. İstenmeyen sözler söyleyip seni kırmama sebep oldu, beni bağışla." Diye devam etti. Ardından ellerini havaya kaldırdı "Allah'ım sana yalvarıyorum sen ki bize şah damarımızdan daha yakınsın. Beynimizin tüm hücrelerine sinen sinsi şeytanın şerrinden bizi koru. Onu cehennem derin karanlıklarına hapsed, hapsed ki bizleri kötü yola sürükleyemesin.

-Problem değil hacı ağabey. Hepimiz insanız. Dedim ve onun pamuk gibi ellerini tuttum. Birkaç dakika sonra dolmuş ineyeğim yere ulaşmıştı. Ayağa kalkıp ihtiyarla vedalaştıktan sonra şoföre seslendim.

-Kaptan dönüşte inecek var.

Beynimizdeki Şeytan
Öykü: Nizamettin Uca
28.12.2019-İğdır
(son)

Abhazyadan Kaçış

Hacı Yakup Demir'in anlattığı gerçek bir hayat hikâyesinden kurgulanmıştır.

Ben kimim?

Ben bir Abhazım ihtiyar garip bir Abhaz. Bir zamanlar kendi topraklarında huzurlu yaşayıp huzurlu bir ölüm isteyen biri.

Ah güzel Abhazya'm ne güzeldin o eski zamanlarda ne güzel. Ve köyüm güzel cennet köyüm her yanı dağ olsa da o kadar güzeldi ki. Bilsen o kadar özlüyorum ki seni.

Nasıl da demiri döverdük güm güm. Gecenin karanlığında körükten sıçrayan kıvılcımlar ateş böceği gibi görünürdü gözüme. Ökse vuran çekiç sesi bir düğün havası edasında çınları kulağımda. Her şey yapardık demirden, at nalından tutun çapaya kadar. Hele Çerkez bıçağı, bizim yaptığımız bıçaklar bütün Abhazya'da meşhurdu. Helal kazanır helal yerdik anlımızın terini. Her şeyden önemlisi mutlu yaşadık ailemle köylülerimizle birlikte.

Birde kardeşim vardı Naş Haris derlerdi, Naş (Kör) Haris dediysem gerçek bir kör değildi. Bir gün döverken demiri örsten sıçrayan küçük bir kıypık sol göz kapağına denk gelmişti. Bir müddet gözü sargılı kaldığı için adı Naş Harise çıktı. Bilirsiniz işte bizim buralarda her kese bir lakap yakıştırmak için türlü türlü bahaneler bulurlar. Yoksa dağ başında uçan kartalı, ağaçtaki serçeyi, sineği, böceği her şeyi görür Harisin gözleri.

Ha, bana gelince benim adım Mustafa bana da Sis Mustafa derlerdi. Sis demek bizim oralarda kuş demektir. Çok çevik olduğumdan, her işi çabucak bitirdiğimden ve at üzerinde envai çeşit akrobatik hareketler yaptığımından dolayı bana da Sis Mustafa demişler. Öylede kalmış bir kere adım.

Her güzel şeyin sonu olduğu gibi bu güzel günlerimizin de sonu gelmişti. Biz böyle olmasını hiç istememiştik ki.

Anlamsız bir düşmanlık başlamıştı dostça yaşadığımız komşularımızla aramızda.

Ruslar kasaba ve köylerimize yerleştirdikleri ve yıllar içinde komşu olduğumuz Gürcü ve Ermenileri kışkırtıyor dükkanlarımızı yağmalattırıyor cinayetler işletiyor öz yurdumuzu bırakıp gitmemiz için ellerinden ne geliyorsa yapıyorlardı. Her geçen gün üzerimizdeki baskı ve zulüm dayanılmaz hale gelmişti. Birçok kasabalı ve köylüler yerini yurdunu çift çubuğunu neyi varsa yok pahasına satıyor gözyaşları içinde ata dede topraklarını terk edip Anadolu'ya gidiyorlardı. Ben emindim, bize de bir gün sıra gelecek ve bizde yurdumuzdan kopmak zorunda kalacaktık. Suçumuz ise sadece ve sadece Müslüman olmaktı.

O bir günün gelmesi çok uzun sürmedi. Şimdi düşünüyorum da, ah Abhazya'm ah senden ayrılmak ne kadar zor gelmişti. Çoluk çocuk o Rus yelkenlisine gözyaşları içinde bindiğimiz o gün, o kara gün.

Zor bir yolculuğun ardından Gagra ya gelmiştik. Orada Müslüman Abhazlara kucak açan Osmanlı topraklarına gitmeyi bekleyen yüzlerce insan daha vardı. Limanda büyük bir keşmekeş yaşanıyor her kes bir an önce bir gemi bularak özgürlüğe kanat çırpma istiyordu.

Daha önce yakın köylülerimiz Samsun'a gittiklerinden bizde oraya gitmeyi planlıyorduk. Sorup sorduğumuz bir Rus yelkenlisinin Samsuna yolcu taşıdığını öğrendik. Kaptanı bulup konuştum. Bana bizim gibi Samsuna gitmek isteyen çok insan olduğunu, ancak ikinci seferde bizi ve başka bir grup insanı alabileceğini söyledi. Başka çaremiz olmadığından kabul etmek zorunda kalmıştık.

Gagra limanında geçirdiğimiz meşakkatli beş günün sonunda akşamüzeri bir tayfa gelip hazır olmamızı gün doğarken gemimizin hareket edeceğini bildirdi. O anda hepimizin içinde bir ümit ışığı belirmişti. Özgürlüğe bir şafak ötedeydik. Ancak ben şüphelenmiştim çünkü bu kadar erken gidebileceğimizi tahmin etmiyordum. Bir denizciden duymuştum Samsuna gidiş dönüş en az oniki gün olmalıydı. Kötü bir his mütemadiyen beynimi kemiriyordu. Bu gemide mültecilere kötü bir şeyler yaptıklarını beklide onları öldürüp cesetlerini denize attıklarını düşünmeye başlamıştım. Böyle bir caniliğin hesabını onlara kim soracaktı ki. Şüphemi Haris ve diğerlerine anlattım, gemiye binmekten vaz geçmeliyiz dedim. Ama onlar burada kalmanın çok daha tehlikeli olduğunu söyleyerek beni yolculuk boyunca uyanık ve sürekli tetikte olmak şartıyla ikna etmişlerdi.

Şafakla eski bir Rus yelkenlisine bizimle birlikte belki çoluk çocuk yaşlı genç yüz kadar mülteci binmiştik. Yatacak yer olarak geminin farelerin cirit attığı pis kokulu ambarını tahsis etmişlerdi. Artık ümit, özgürlük ve yaşam yolculuğuna başlamak üzereydik. Hepimizin yüreğinde onulmaz bir acı hüküm sürüyordu. Doğup büyüdüğümüz topraklarımızdan, evlerimizden, köylerimizden beklide ebediyen kopuyorduk. Gemi limandan ayrılıp topraklarımız yavaş yavaş gözden kaybolduğunda gözyaşlarımız sel olmuştu. Ama ne yaparsın ki yaşamak ve yeni bir hayat kurmak için başka şansımız yoktu.

Yolculuk sessiz ve sakin geçiyordu ama benim içime kurt düşmüştü bir kere. Ne kaptana nede tayfalarına güvenmiyordum. Hepsini saçları sakallarına karışmış çirkin suratlı tayfadan çok korsana benzeyen insan azmanı yaratıklardı. Fırsatını bulduklarında her türlü kötülüğü yapabilecek gibi duruyorlar, yüksek sesle konuşuyorlar, kadınlara pis pis ağzlarının salyasını akıtarak bakıyorlardı.

Yolculuğumuzun üçüncü günü akşamı Karadeniz hırçınlığını unutmuş çok fazla dalgalı değildi. Bu bizim için şans mı şanssızlık mıydı? Bilemiyordum. Gökyüzünde yer yer bulutlar olmasına rağmen nispeten hava açık ay ışığı ortalığı gümüş parlaklığında aydınlatıyordu. Kuzeyden esen hafif rüzgâr geminin yelkenleri şişirmiş aheste aheste süzülmesini sağlıyordu.

İnşallah yanılırim kötü bir şey olmaz diyordum ama gecenin bir yerinde bizleri öldürüp denize atacakları fikri beynimi

kemirmeye devam ediyoruz gözümü ufak bir hareketle dikket kesiliyorum. Gece yarısına doğru güvertede kırıdamalar olmaya başlamıştı,“ beklenen an geldi galiba” diyerek gençleri uyandırıp tertibat almalarını istedim. Belki tabanca ve tüfek gibi ateşli silahlarımız yoktu ama keskin ve sivri uçlu bıçaklarımız vardı. Üstelik aramızda korsanlarla baş edebilecek en az on babayiğit genç bulunuyordu.

Hareketliliği işiten yolcuların tamamı uyanmıştı. Özellikle kadın ve çocukların yüreği korku ve heyecana kapılmış, kimi çocuklar ağlamaya başlamışlardı. Kadınlara çocuklarını susturmalarını söyledim. Sessizliğin sağlanmasından sonra dikkatli bir şekilde beklemeye başladık. Ben tam kapının arkasında bekliyordum.

Birkaç dakika sonra ambarın kapısı usulca açıldı gemicilerden biri uyuyup uyumadığımızı kontrol etmek için sinsice süzüldü. Adamın elindeki kısa ve enli Çerkez kaması ay ışığının içeri vuran yansımasıyla parladı. Adam sessizce “ uyanık kimse var mı? Diye seslendi. Hiçbir cevap almayınca “ Oh oh uyumuşlar şimdi işlerini bitirmek için arkadaşlara haber vereyim” diye mırıldanıp geri geri birkaç adım atmıştı ki. Saklandığım yerden ok gibi fırlayıp adamı hareket etmesine fırsat vermeyecek şekilde arkasından kavradım, bir başkası bıçak tutan koluna sarıldı. Tayfa bir anda neye uğradığını şaşırılmıştı. Onun bu şaşkınlığından faydalanan Haris elindeki keskin bıçağı büyük bir hisimle adamın göğüs kafesine sapladı. Adamın kaburga kemiğini parçalayarak kalbine ulaşan derin yarısından kan fışkırıyordu. Ardından iri kıyım tayfa birkaç saniye içinde gık bile demeden olduğu yere yığılıverdi.

Ömründe ilk defa adam öldüren Haris elindeki bıçağı yere fırlatıp dizleri üzerine çöktü “Tanrım ben ne yaptım “diye sessizce ağlamaya başladı. O gemicinin hepimizi öldürmeye geldiğini unutmmuş, bir insan öldürmenin büyük pişmanlığını yaşıyordu. Kardeşimin böylesi sarsılmasına izin veremezdim. İki omzuna sertçe vurdum, kafasını avuçlarımın içerisine aldım. “Kendine gel, bu zalim adamın buraya ne için geldiğini unutma” Dedim ve eğilerek ölünün yanında duran Çerkez kamasını aldım. ” Bununla ne yapacağını sanıyordun? Bizi öldürecekti”

Haris üzerindeki şaşkınlığı çabucak atmıştı gözlerinin yaşını silerek ayağa kalktı. Az önce ağlayan gözlerini bu kez büyük bir nefret bürümüşü “Gelsinler bakalım “dedi“ gelecekları varsa görecekleri de var”

Ambardaki eşyaları üst üste düzerek bir koranak yapıp kadın ve çocukları arkasına sakladık. Artık kavgaya hazırдық. Çünkü dışarıdakilerin arkadaşlarını arayacaklarını biliyorduk.

Dışarıda çok sayıda gemici vardı ve hepsi hepsinin gözü dönmüş tüm yolcuları çoluk çocuk demeden öldürerek para altın ne varsa her şeyimize el koymak için sabırsızlanıyorlardı.

Arkadaşlarından ses gelmeyince öncekinden daha iri bir denizci yavaşça ambarın kapısına doğru yaklaştı. Arkadaşının ismini fisıldayarak aralı olan kapıyı itekledi, içeri girdi. Bir elinde uzun bir kılıç ötekisinde ise tabancası göze çarpıyordu. Birkaç adım atmıştı ki ayakları yerde cansız yatan arkadaşına ilişti ve dengesini kaybederek yüzükoyun yere kapaklandı. Bu bizim için bulunmaz bir fırsattı. Beş altı kişi birden adama çullanarak bıçaklarımızı gelişigüzel daldırdık. Adam bağırma bile fırsat bulamamış kanlar içinde düştüğü gibi kalmıştı.

İki kişiyi öldürmüştük geride kaptan ve yedi azgın tayfa kalmıştı. Onlarında kısa bir süre sonra arkadaşlarını aramak için ambara geleceğini tahmin eden Haris “Şimdi elimizde birde tabancamız var kim en iyi kullanabilirse o alsın” dedi

Artık ok yaydan çıkmıştı bir kere özgürlük için ya ölecek ya öldürecektik. Başka şansımız kalmamıştı. Tayfaları ambarda beklemektense onlara ani bir baskın yapmanın daha doğru olacağını düşünüyordum. Çünkü hepsi silahlıydı ve topluca bir saldırı halinde karşı koymamız çok zor olabilirdi. Dışarıda bekleyen eli kanlı gözü dönmüş caniler her şeyi yapabilirler hatta ambarı bile yakabilirlerdi. Baskın basanıdır misali önce davranıp onları gafil avlayabilirdik, üstelik bazı tayfalar gördüğüm kadarıyla akşamdan Abaza Şarabının dibine vurmuş olmalıydılar.

Kısa bir istişarenin ardından ikişer ikişer dışarı çıkıp güvertede uygun yerlere saklanarak tayfaları dikkatlice gözlemlemeye başladık. Hakikatten de bazıları zil zurna denecek kadar sarhoştı. Onların işini bitirmek pek zor olmayacaktı. Önemli olan ayık olanlardı ve onlarda dört kişiydiler. Öncelikle onları etkisiz hale getirmek için üçerli gruplar halinde saldırı planı yaparak her grubun adamını belirledik. İşaretle birlikte hep bir anda saldıracak silahlarına sarılmalarına fırsat vermeden işlerini bitirecektik. Hataya yer yoktu, mutlaka başarmalıydık. Aksi halde büyük bir katliama maruz kalabilirdik.

Ay bulutun arkasına saklanıp etraf zifiri karanlığa büründüğünde işareti verdim. Elllerinde keskin Çerkez bıçağı olan güçlü köylüler hasımlarına saldırdılar. O andan sonra yelkenlinin güvertesinde kanlı bir can pazarı yaşanmaya başlamıştı. Ne var ki bu amansız dövüş çok uzun sürmemişti. Gafil avlanan caniler kısa bir sürede etkisiz hale gelmişlerdi. Arkadaşlarının akıbetini gören diğer denizciler ise Karadeniz’in soğuk sularına atlayarak canlarını kurtarmaya çalışmışlardı.

Nihayet yelkenli güveni hale getirmiştik Köylüler büyük bir coşkuyla birbirlerini kutluyor sevinç naraları atıyorlardı. Ne var ki gemiyi yürütecek ne bilgi nede becerimiz vardı. “Keşke kaptanı öldürmeyip esir alsaydık” dedi biri. “Haklısın” dedi bir başkası. “Ama o zalim ölmeyi hak etmişti.” Dedi bir diğeri.

Karadeniz hala hiç olmadığı kadar durgundu ve ay gökyüzünde özgürce dolaşan bulutların arkasında bir görünüp bir yok olmaya devam ediyordu. Böylece birkaç saat geçmiş şafak yavaş yavaş sökmeye başlamıştı. Gemi ise hafiften esen rüzgârın şişirdiği yelkenlerin götürdüğü yere keyfince süzülüp gidiyordu.

Her şey iyi güzelde bu gemiyi Anadolu’ya doğru nasıl götürecektik? Şu an nereye gidiyorduk? Ya gerisin geri Abhazaya doğru gidiyorsak. En ufak bir fikrimiz yoktu. Üstelik hangi yöne baksak denizden başka hiç bir şey gözüküyordu. Ya bir fırtına çıkarsa o zaman büsbütün çaresiz kalacaktık. Böyle bir ihtimali düşünmek bile istemiyordum Ama bu denizin adı Karadeniz’di ve ne zaman ne yapacağı belli olmazdı. Kara kara düşünüyor, tartışıyor, çaresizliğimize çare arıyor ne var ki elimizden hiçbir şey gelmiyordu.

Bu arada güvertede oynayan çocuklardan birinin “ burada biri var “ diye bağırdığını duyduk. Geminin kış tarafındaki filikadan sesler geliyormuş. “İnşallah usta bir denizcidir” diye mırıldandım. Beş altı kişi filikaya doğru koştuk. Bu bizim için tehlikelide olabilirdi, dikkatli bir şekilde yaklaştık. Çocuk haklıydı filikanın üzerindeki branda hareket ediyordu. Brandayı usulca çektik hakikatten de altında bir denizci iki büklüm olduğu halde saklanmıştı. Her halinden alkollü olduğu anlaşılın denizci paniğe kapılıp denize atlayacaktı ki birisi belinden kavrayıp aşağı çekti. “Dur sakın atlama”

diye bağırdı Haris. Karşısında eli bıçaklı köylüleri gören adam zangır zangır titremeye “Ne olur beni öldürmeyin” diye yalvarmaya başladı. “Korkma seni öldürmeyeceğiz” dedim “eğer bizi Samsuna götürmeyi kabul edersen.” Adam olduğu yerde kalmıştı, kısa bir an düşündü, yaşamak için başka şansının olmadığını çok iyi biliyordu. Başka ne yapabiliirdi ki.

Bazen hırçınlaşan bazen durulan ama daha çok hırçınlaşan Karadeniz’de geçen sekiz uzun günün son sabahında kara görünmüş, belli belirsiz binalar göze çarpıyordu.

Burası neresi? Diye sordum dümen başındaki denizciye eğer bizi başka bir yere getirdiyen...” O vahşi adam birlikte geçirdiğimiz birkaç gün içerisinde insan olduğunu hatırlamış olacak ki çok mülayim gözüküyordu. Yoksa onu öldüreceğimizi mi sanmıştı da ondan mı böyle mahzunlaşmıştı bilmiyorum. Ama bizim onu öldürmeye asla niyetimiz yoktu.

“Karşıda görünen şehir Samsun’dur” dedi “Eğer izin verirseniz sizinle gelmek istiyorum. Böyle rezil bir hayattan bıktım artık huzur içinde insan gibi yaşamak istiyorum”

Evet, o insan olmuştu sanırım, üstelik sözünü tutmuş bizi Samsun’a getirmişti. Kıyıya iyice yaklaştığımızda limanda dalgalanan Ay yıldızlı al bayrağı gördük. O an gemideki yaşanan sevinç anlatmaya kelimeler yetersiz kalırdı.

Mülteciler, birbirlerine sarılıyorlar, neşeye haykırıyorlar, sevinç gözyaşları döküyorlardı. Çocuklar bile.

Artık yaşlandım ve doğup büyüdüğüm toprakları özlüyorum. Ama sadece özlüyorum. Ah güzel Abhazya’m seni son bir kere daha görebilecek miyim? Bilmiyorum.

Bizlere bu acıları çektirenlere lanetler okurken kendime soruyorum. Barış içerisinde kardeşçe yaşamak varken insanları yerinden yurdundan eden bu iğrenç savaşlar niye var ki? Ve ne zaman bitecekler? Ya da bitecekler mi? Cevabı yine içimdeki bir ses veriyor, diyor ki savaşlar asla bitmez, insanlardaki kin ve nefret bitmeyinceye kadar. Eğer biterse ki mümkün değil o gün tüm insanlar ölmüş olacak.

SON

Öykü: Abhazyadan kaçış 28.01.2020-İğdır
Nizamettin Uca

Züleyha

Yürekleri yerinden oynatan canhıraş bir çığlıkla sarsıldı köy. Aman Tanrım bu nasıl bir çığlıktı? Öğlen güneşinin yakıcı etkisinden korunmak için tarlaları sulayan ark' (*) ın kenarında yükselen Söğüt ağaçlarının gölgesinde oturmuştum. Gayri ihtiyarı sesin geldiği yere koşarak gittim. Çığlık Züleyha'nın evinden yükseliyordu. Evi çevreleyen kerpiç duvarın dışında askeri bir araç vardı. Tek odalı küçük evin avlusunda ise üç asker ile köy muhtarı Halil dayı eli koynunda öylece duruyordu. Sanırım askerler kötü bir haber getirmişlerdi Züleyha'nın Mehmet'inden. Yoksa neden böyle feryat etsin ki. Sesi duyan köylüler ne olup bittiğini anlamak için buraya doğru akın etmeye başlamışlardı. Tanrım o ne acı bir manzaraydı? Züleyha dizleri üstüne yığılmış altı yaşındaki oğlu anasının üzerine kapaklanmış sızlıyordu. Askerlerden biri yere çömelmiş genç kadını sakinleştirmeye çalışıyordu. Ama ne mümkün askerin teselli sözleri Züleyha'nın acı feryadına karışıyor adeta buhar olup uçuyordu. Kara haber yıkmıştı onu, nasıl yıkılmasın ki. Dünyadaki tek dayanağı, canı gibi hatta canından çok sevdiği adam, biricik evladının babası Mehmet'inin kara haberi gelmişti. Adını, sanını bile duymadığı uzak bir diyardan. Taa Kore'den. Artık kim teselli edebilirdi ki onu? Köylü toplanmış büyük bir kalabalık oluşmuştu avluda. Ben ancak insanların bacakları arasından gözleyebiliyordum Züleyha ve yavrusunu. Hıçkırıklarının ardı arkası kesilmiyor, avlunun tozlu toprağına gözyaşları sicim gibi akıyordu. Mehmet'im diye feryat ediyor, yüreğinde alevlenen acı her dakika katlanarak artıyordu. Ben bunu hissediyordum. Savaşmaktan çok daha zor olan bu görevi yerine getiren askerler birkaç hediyeyle birlikte kapalı bir tahta kutuyu muhtara teslim etmişlerdi. Bir süre sonrada araçlarına binmiş ve üzgün ayrılmışlardı köyden. Başka ne yapabilirlerdi ki? Yaşlı kadınlardan bir kaçı Züleyha'yı yerden kaldırmaya ve onu sakinleştirmeye çalışıyorlardı. Kalabalıktan kimileri "bırakın ağlasın açılır "kimileri zavallı Züleyha" kimileri yazık oldu Mehmet'e" diyorlardı, Ah edenler, vah edenler, her kafada bir ses. Bütün bu konuşmaların hiç birini duymuyordu Züleyha. Kara haberi aldığı andan itibaren hayattaki tek varlığı olan oğluna sıkı sıkıya sarılmış bir an olsun onu bırakmamıştı. Ağlamaktan başka hiçbir sığınağı yoktu ve feryadı dinecek gibi gözüküyordu.

Memedim memedim yiğit memedim
Gittin yüreğimi yaktın memedim
Şu zalim feleğe bilmem neyledim
Beni gam seline saldın memedim

Kara haberini getirdi çavuş
Çavuş ne olursun başımdan savuş
Gayrı bundan sonra yazım kara kış
Beni can evimden vurdun memedim.

Diye yaktığı yürekleri parçalayan ağıt köyün etrafını saran dağların sarp yamaçlarında yankılanıyordu. Kurtlar, kuşlar, börtü böcek kimin yüreği varsa tüm canlılar kulak kabartıyor; adeta Züleyha'yla birlikte gözyaşı döküyorlardı. Hava öylesine sıcaktı ki anlatamam. Beyin yakan güneşin altında bir gölgeliğe sığınmadan uzun süre durmak imkânsızdı. Böyle olunca da çok geçmeden avluyu dolduran üzgün kalabalık birer ikişer çekilip gitmiş, birkaç kadın ve bir o kadarda çocuk kalmıştı. Saat ilerleyip gün akşama devrilince geriye kalanlarda gitmişler, Züleyha ve oğlu yapa yalnız kalmışlardı. Ve ben.

Ben onu terk edemedim, Çünkü onu seviyordum. O benim ilk göz ağrımdı. Onu ilk kez bir akşam alacakaranlıkta tarlalarının yanından akan arkta yıkanırken görmüştüm. Suya batıp çıkarken bir peri kızını andırıyordu. Tanrım bu ne güzellikti böyle. Islak entarisi vücuduna yapışmış, tanrı çizgisi hatlarını ortaya çıkarmış, aklımı başımdan almıştı. O gün bu gündür bir başka bakarım ona. Her kesten kıskanırım hatta kocası Mehmet'ten bile. Ama artık o yok. Ve ben şu an böyle düşündüğüm için kendimden utanıyorum.

Akşama doğru muhtar Halil dayı karısıyla birlikte elinde Bir kaç paket çay ile bir torba şekerle geldi. Muhtar zararsız kendi halinde köylünün isteklerini mümkün merteye getirmeye çalışan iyi bir adamdı. Bir sürü öğüt, nasihat, teselli verdikten sonra başsağlığı dileyip gittiler.

Züleyha bitkin ve perişandı. Acısı henüz çok taze olmasına rağmen oğlunu düşünerek metanetli olmaya çalışıyor, ama bir türlü beceremiyordu. Mehmet'inin hayali mütemadiyen gözünün önünden gitmiyordu. Sağa sola bakınıyor, amaçsızca ruh gibi dolaşıp duruyor, sürekli gözyaşı döküp, anlaşılmayan bir şeyler mırıldanıyordu.

Artık köye karanlık çökmüştü. Bu gece ve bundan sonraki geceler ve gündüzler çok zor geçecekti Züleyha için. Olup biteni idrak edemeyen evladını yatırmış, kapının önüne çıkmıştı. Evlerinin önünden uzayıp giden yola gözü yaşlı, elleri koynunda olduğu halde boş bakışlarla bakıyordu. Alaca karanlıkta belli belirsiz gözükken yoldan, Mehmet'inin her an çıkıp "Ben geldim, ben ölmedim, ağlama Züleyha'm " Diyeceğini umuyordu.

Benim varlığımı dahi unutmuştu Züleyha. Ama ben hep onun yanındaydım ve yanında kalmaya devam edecektim. Kocası Mehmet onu köyelerine ot biçmek için çalışmaya gittiği bir gün çeşme başında görmüş ve birbirlerine âşık olmuşlardı. Mehmet'in kimsesi yoktu anasıyla babasını bebekken kaybetmiş teyzesi tarafından büyütülmüştü. Züleyha'nın ana ve babası vardı ama o da kaderin cilvesi olacak ki önce babasını, kısa bir süre sonrada annesini

kaybetmiş, Mehmet gibi yapayalnız kalmıştı.

Söylenene göre Züleyha'yı köylerinde isteyen çokmuş, güzelliğiyle bütün gençlerin rüyalarını süslüyormuş. Ama o Mehmet'e sevdalanmış bir kere. Karlı bir kış gecesi alıp getirmişti Züleyha'sını, kimseler görmeden. Küçükte olsa mutlu bir yuva kurmuşlardı. Birbirlerinin her şeyleriydi onlar ana, baba, eş, kardeş. Mutluydular ve mutlulukları canlarından çok sevdikleri biricik evlatları Kerem'in Dünyaya gelmesiyle bir kat daha artmıştı.

Her güzelliğin bir sonu olduğu gibi güzel günlerinin sonu gelmiş, Mehmet askere gitmişti. Mehmet'in yokluğunda Züleyha oğluyla birlikte zor günler yaşamaya başlamıştı. Ama onlar tüm zorluklara rağmen babalarının geleceği günlerin özlemiyle yaşamışlar, kıt kanaat geçinip gitmişlerdi.

Ne var ki kötü kaderleri peşlerini bırakmak niyetinde değildi. Bir ömür gibi uzun süren üç yılın sonunda tezkeresini alıp Züleyha'sına ve Kerem'ine kavuşmak için gün sayarken Kore savaşı patlak vermiş ve Mehmet Türk birliği ile Kore'ye gitmişti. Ve tabii her şeyi mahveden o kara haber.

Bu akşam ona biraz daha yakın olmak için kapısının önünde oturmuştu. O birden beni gördü ve yanıma çöktü " Ah! Güzel dostum burada mısın" dedi. O anda yüreğim küt küt atmaya başlamıştı çünkü Züleyha benimle ilk kez konuşuyordu üstelik (güzel dostum) demişti. Yıllardan beri dikkatini çekmek için etrafına pervane olan ben, şu an hem üzgün hem sevinçliydim. İki lemler yaşıyor garip düşünceler içinde bocalayıp duruyordum. Ama o bana aldırıyor, durmadan konuşuyor içinden gelen her şeyi anlatıyordu. "Beni terk etmeyeceksin değil mi? Gördün mü bak, beni Mehmet'imde ayırdılar. Niçin? Nerden bileyim ki. Bilmem nerede savaş varmış Kore miymiş neymiş. Bu bizim savaşımız değil ki. Bize ne el âlemin kirli savaşından bize ne! Yazık değil mi bana, yazık değil mi bize, oğlum kime baba diyecek? Ben kimin dizlerine başımı koyup uyuyacağım? Ağustos sıcağında tarlada çalışırken kimin anının terini sileceğim? Söylesene can dostum. İnsanlara acı ve gözyaşından başka bir şey getirmeyen bu savaşları kim icat etti? Günler birer birer akıp gidiyordu, sonbahar gelmiş, okullar açılmış Züleyha Kerem'i birinci sınıfa yazdırmıştı. Okulun ilk günü heyecanla el bebek gül bebek göndermişti.

Kerem okul çıkışı koşarak gelip anasına sarıldı. Yüzünde adeta güller açıyor, çok mutlu görünüyordu "Biliyor musun ana" dedi sevinçle "Öğretmenim bize süt tozundan süt yaptı içirdi, hem de parasız." Züleyha oğlunu kucaklayıp göğsüne bastırdı. Gözlerinden birkaç damla yaş süzülürken sessizce mırıldandı " Biz onun bedelini ödedik yavrum" dedi "hem de kanımızla"

Acısını kalbine gömmeye çalışan Züleyha Oğlu Kerem için yaşamalı, hayata tutunmalıydı. Çok istiyordu ama bunu başarabilecek miydi? Ne var ki kara bulutlar bahtsız kadının dört bir yanını bir kez daha sinsice sarıyordu.

Köyün başta zalim ağası Mahmut olmak üzere bütün berduş erkekleri Züleyha'yı rahatsız etmeye başlamışlardı. Zaten Mahmut ağanın köye gelin geldiğinden beri kadıncağızda gözü vardı, Köyün en babayiğit ve gözü pek delikanlısı Mehmet'in karısı olmasa ona her kötülüğü yapabiliirdi. Artık Mehmet olmadığına göre, meydan ona kalmıştı. Bir kaç kez kendisine varması için haberde göndermişti. Ama oğlunu büyütmek ve Mehmet'inin hatırasını ölünceye kadar yaşatmak isteyen Züleyha'dan her defasında olumsuz yanıt almıştı. Bu da ağayı deli ediyor çok daha hiddetlenmesine yol açıyordu.

Kimi kadınlar ise arkasından olur olmaz çirkin laflar, benzetmeler ve iftiralar atıyorlardı. Bunları işiten Züleyha için için ağlıyor kötü talihine lanet okuyordu. Genç, kimsesiz ve yalnız dul bir kadın için bu kuş uçmaz kervan geçmez Anadolu köyünde yaşamak her geçen gün daha da bir zorlaşmaya başlamıştı.

Bir pazar günü oğluyla birlikte tarlada çalışmaya gitmişti. Hava sıcak olmasına sıcaktı ama gökyüzünde yağmur bulutları kaynaşıp duruyordu. Havanın her an bozulabileceği için bu gibi durumlarda işi çabuk bitirip eve dönmek gerekti. Vakit öğleni biraz geçmişti ki bir anda kap kara yağmur bulutları etrafı adeta gece olmuş gibi karatmış, ardı ardına şimşekler çakmaya ve sert bir rüzgâr esmeye başlamıştı.

Züleyha tam toplanıp gitmeye hazırlanıyordu ki, rüzgârın etkisiyle sağa sola eğilen söğüt ağaçlarının ardında atı üzerinde Mahmut ağa bitivermişti. Atını Züleyha'nın üzerine doğru sürüp, tam karşısında durdu. Ağzından salyalar akıyor, iğrenç suratında şeytani, bir gülümseme mevcuttu.

"Sana haber göndermişim, cevap vermedin " deyip. Pos bıyıklarını burdu. Züleyha elinde küreğiyle dineldi. Kötü bir şeyler olacağını sezen oğlu anasının arkasına geçip entarisine yapıştı.

"Ben sözümü dediydim" diye cevap verdi Züleyha.

Mahmut Ağa birkaç dakika öylece atının üstünde sinsi sinsi bir şeyler düşündü, adeta donmuş gibiydi, çıtı çıkmıyordu. Sonra ani bir hareketle atından aşağı atladı. Gözlerinde avının parçalamak için fırsat kollayan vahşi bir hayvanın bakışları vardı. Ağanın niyetinin hiçte iyi olmadığını anlaması Züleyha için zor olmamıştı. Tedirgindi, heyecan ve korkudan avuçları terlemiş titremeye başlamıştı. Kadın haliyle ona karşı koymasının imkânı yoktu. Kaçmaya çalıştı ama Mahmut daha hızlı hareket etmiş ve onu bileğinden kavramıştı..

"Ağam ne olursun bırak beni gideyim" diye yalvardı.

"Benim olacaksın" diye bağırdı ağa " Seni kimselere yar etmem."

Ardından genç kadına sarılmaya ve üzerindeki elbiselerini yırtmaya çalıştı. Züleyha bir an ağanın elinden kurtularak arka doğru can havliyle koştu. Bu arada oğlu yere düşmüş, ağlamaya başlamıştı. Şehvetten gözleri kararmış ağa Züleyha'nın peşinden yıldırım gibi fırladı ve onu arkın kıyısında kısıvrak yakaladı.

Artık bu olanlara seyirci kalamazdım, bir şeyler yapmalıydım. Tüm gücümle koşup ağanın baldırına dişlerimi geçirip Züleyha'yı kurtarmak istedim. Ne var ki buna fırsatım olmamış Mahmut Ağa'nın tekmesi tam çenemin üzerinde patlamıştı. Tekme öylesine şiddetliydi ki bir kaç metre havada uçmuş kendimi arkın içinde bulmuştum. Canım çok yanıyordu ama bunun önemi yoktu, Züleyha'ya yardım edemediğim için daha çok ruhum ağlıyordu. Bu arada savurduğu tekmenin etkisiyle dengesi bozulan ağa Züleyha'yla birlikte zaten sığ olan arkın içine yuvarlanmışlardı. Zalim adamın gözü dönmüştü bir kere. Bütün gücüyle masum ve savunmasız Züleyha'ya acımasızca saldırıya geçmişti. Artık çamurlu arkın içerisinde İffetini korumaya çalışan bir kadın ile insan azmanı bir yaratıkla amansız ve eşitsiz bir mücadele başlamıştı. Kısa bir süre içinde de başörtüsü başından sıyrılmış, giysileri paramparça olmuştu.

Her geçen dakika mukavemet gücü azalan Züleyha çırpınıyor, bağılıyor, yalvarıyordu. Ama bu havada ve bu ıssız

verde sesini kim duyacaktı ki?

Ben ise ne yapacağımı şaşırmışım, çünkü elimden hiçbir şey gelmiyordu. Mahmut Ağa güçlü ve acımasızdı.

Bir anda adeta gök delinmiş yağmur bardaktan boşanırcasına kara toprağı dövmeye başlamıştı. Bir süre sonra çakan şimşekten yayılan mas mavi bir ışık etrafı gündüze çevirmiş, ardından kulakları sağır eden gök gürültüsü dağın düşünden yankılanmıştı. Ve talihsiz Züleyha'nın çığlıkları gökyüzünden gelen sese karışıp kaybolmuştu..

Ne kadar zaman geçti bilmiyorum. Kendimden geçmişim. Çamurlara bulanmış halde gözlerimi açtığımda yağmur durmuş artık şimşekler çakmıyordu. Mahmut ve Züleyha sırlıklam beş on metre ötemde, Züleyha başını dizleri arasına almış çocuk gibi ağlıyordu. Bir müddet sonra Mahmut Ağa ayağı kalktı, elleriyle üstünün başının çamurlarını temizlemeye çalıştı, yerde az ötesinde duran ıslak şapkasını aldı suyunu sıktı, kafasına geçirdi. Zafer kazanmış bir komutan edasıyla sırttı, sonra çizmesinin sivri ucuyla Züleyha'yı dürttü ve " Yarın sabah şafak sökünceye kadar sana müsaade. Eğer o vakit kapımda olmazsan senide oğlunu da yaşatmam. Böyle bilesin" dedi. Sağa sola bakındı atı ortalıkta gözüküyordu. Ardından arkasını döndü hızlı adımlarla yürüdü gitti.

Mehmet'inin aldığı kırmızı çiçekli entarisi paramparça olmuş, her yanına çamur bulaşmıştı. Kadife renkli saçları darmadağınık, gözleri ağlamaktan kan çanağına dönmüştü. Yüzünde dünkü boğuşmadan kalan tırnak izleri görünse de Yusuf'un Züleyha'sı kadar güzeldi. Gözlerinde çaresiz bakışlar, ruhunda ümitsizlik, bedeninde bitkinlik vardı. Son bir ümit... Oğlunun geleceğı için elinden tutmuş ağanın kapısına dayanmıştı Züleyha. Başka ne yapabilirdi ki? İsteksizce kapıyı birkaç kez çaldı. Çok geçmeden kapı açılmış ardında genç bir kadın belirmişti. Kadın ağanın üçüncü karısı Sunaydı. Suna Züleyha'yı perişan halde görünce yüreğı burkulmuştu. Ah zavallı Züleyha'm, kadersiz Züleyha'm" diye seslendi.

Kapının önünde yapayalnız kaldığım o an hayat benim için tamamen anlamsızlaşmıştı. İçimi tarifi imkânsız garip bir his, acı veren bir büyük boşluk kaplamıştı. Kendimi çirpindikça daha derinlerine çekildiğim bir girdabın içerisine hissediyordum. Bu nasıl berbat bir duyguydu böyle. Bir anda beyninde çakan milyonlarca şimşek susuyor, içindeki yaşama şevki yerini anlamsız bir karanlığa bırakıyor ve sen öldüğünü hissediyorsun. Sevdiğinden ayrılmak böyle bir şeydi sanırım.

Birkaç dakika sonra kapı tekrar açıldı. Suna elinde tuttuğı küt (**) ekmeğı bana doğru fırlattı. Ekmek havada süzülüp sabaha kadar yağın yağmurun balçık haline getirdiğı toprağı yapışverdi. Sabahın bu erken saatinde böyle bir aşağılanmayı kaldıramazdım, orali ile olmadım. Ağanın kapısından uzaklaşırken başımı kaldırıp doğuya doğru baktım. Bütün bu acılar sanki hiç yaşanmamıştı. Güneş kendisini her gün olduğu gibi, bu gün yine ufuktaki bulutları kızıla boyayarak bir tablo güzelliğinde gösteriyordu. Horozlar sabah ötüşlerini yapıyor, çobanlar koyunlarını yeşil çayirlara yaymak için ahırlarından çıkarıyor, köy taze bir güne uyanıyordu. Ve Yaşam acılara sevinçlere savaşlara rağmen devam edecekti.

Benimse Züleyha'dan ayrılmanın acısı yüreğıme kor gibi düşmüş her geçen saniye daha da bir yakıyordu. Çok geçmemişti ki kurşun yemiş gibi acı çeken bir köpeğın canhıraş feryadı köyün üzerini kapladı.

SON

Öykü: Züleyha

Nizamettin Uca/Iğdır 18.02.2020

*) Ark: Tarlaları sulamak için toprakta açılan su yolu.

**)Küt ekmek: Tandıra yapışmayan hamurun tandır içine düşmesi sonucu oluşan ekmek

Ceza

ÖYKÜ

Corona (Ceza)

“Tez her yana haber salın, büyük konsey deniz kenarında toplansın” diye kükredi Aslan.

Ağaç dalında tünemiş Gökdoğan hiçbir şey sormadı “Emredersin Kralım” dedi gökyüzüne doğru havalandı. Aslanın evinin önünde uyuyan Çita hiçbir şey sormadı “Emredersin kralım” dedi hızla koşmaya başladı. Toprağı eşelemekte olan köstebek hiçbir şey sormadı “Emredersin Kralım” dedi hızla toprağın altına daldı. Kıyıda neşe içinde yüzen, zıplayan Yunus hiçbir şey sormadı “Emredersin Kralım” dedi denizin derinliklerine açıldı.

Aslan Kralın emri kısa sürede tüm hayvanlar alemine yayılıverdi.

Önce kaplan geldi, sonra zürafa, ardından göklerin hakimi kartal, karınca padişahı, tilki şahı, akbaba prensi, fil, gergedan, yılan, sırtlan, maymun, şempanze, goril... derken deniz kenarı mahşer yerine döndü. Deniz kıyısında ise çağrışı alan balınadan köpek balığına, ahtapottan Yunus balığına kadar irili ufaklı tüm deniz canlıları kaynaşıyordu.

Büyük kalabalık birbirine “Aslan kral bizi neden topladı?” diye merak ve heyecanla soruyor ama hiç biri sorunun cevabını bilmiyordu. Her kafadan çıkan farklı sesler ortalığı inletiyordu.

Çok geçmeden Aslan tüm haşmetiyle ulu ağaçların arasından çıktı. Ağır adımlarla yürüyerek her konsey toplantısında olduğu gibi meydanın ortasında dört tarafa hâkim yüksek kayanın üzerine tırmandı, kuyruğunu salladı, yelesini silkeledi. Keskin ve kararlı bakışlarıyla kalabalığa şöyle bir baktı, hemen herkes oradaydı ve büyük konsey üyeleri de yerlerini almıştı.

Ardından “Susun!” diye gürledi.

Kimi korkudan, kimi saygıdan, kimisi de Aslan Kralın ne söyleyeceğini merak ettiğinden bir anda sustu.

“Dostlarım!” dedi “Sizi çok önemli bir sebepten dolayı buraya topladım”

Bütün hayvanlar korkuyla birbirine baktılar. Acaba içlerinden biri büyük bir suç işlemiş olabilir miydi? Homurdanma, haykırış... meydanı yeniden bir gürültü kaplamıştı.

Aslan bir kez daha gürledi “Lütfen susun ve beni dinleyin. Şunu söylemeliyim ki yaşadığı hayattan memnun olanlar derhal buradan ayrılın ve yaşamlarına devam etsinler.”

Aslanın bu sözlerine hiçbir mana veremeyen kalabalık adeta şok olmuş, hiç biri yerinden kıpırdayamamıştı. Bir kaç dakika süren sessizliğin ardından Aslan “Sanırım yaşadığı hayattan memnun olanınız yok.” dedi ve devam etti.

“Hepinizin bildiği gibi artık eskisi gibi yaşam alanlarına sahip değiliz. Tabi bunun sorumlusunun insanlar olduğunu belirtmem gerek yoktur. Aslında onlarla yaşamak ilk başlarda güzeldi ama silah icat ettikten kendi türlerine bile acımayan birer vahşi yaratığa dönüştüler. Önceleri karınlarını doyurmak için etimizden, ısınmak ve örtünmek için kürkümüzden faydalanıyorlarken otlaklarımızı, meralarımızı ele geçirip kendilerine evler yaptılar, dağlarımızı, ormanlarımızı yok ettiler. Zaman ilerledikçe bu açgözlü yaratıkları doyurmamız imkansız hale geldi. Binlerce yıldır sürekli soykırımlarına maruz kaldık. Ne kadar türümüz yok oldu bilmiyoruz. Şimdi ise tüm türler yok olmanın eşiğinde. Çünkü insanlar kendi hırs ve ihtiraslarından başka hiçbir şeye önem vermiyorlar ve Dünya’yı yaşanmaz hale getiriyorlar. Bizlerde bu dünyada yaşıyoruz. Bir şeyler yapmamızın vakti geldi hatta geçiyor bile. Yani kısacası yaşamımızı İnsanların insafına bırakamayız. Sizce de öyle değil mi?”

Aslan Kralın sözleri bütün hayvanları etkilemişti. Kral haklıydı.

İçinde buldukları bu durum karşısında çaresizlikleri hepsinin yüzlerine yansıyor. İnsanlar dünyayı ve dolayısıyla türlerini tehdit ediyorlar onlar hiçbir şey yapamıyorlardı..

“Şimdi şikayeti ve isteği olan kimler varsa sırayla konseyin huzurunda konuşsun.” diyerek sözü toplantıya katılanlara bıraktı.

Geyik, karaca, yaban keçisi, Ceylan, cevap verdiler “Dağlarımızda rahatça gezemiyoruz her an korkunç bir tuzağa düşmek ve her an bir avcının kurşunuyla ölmekten çok korkuyoruz!” dediler.

Aslan “ Kim rahat ki Ben de bir gün bir avcının avı olmaktan ne kadar korktuğumu kendime bile itiraf edemiyorum” diye mırıldandı.

Sonra kuşların tarafına döndü “Siz söyleyin!”

Bütün kuşlar hep bir ağızdan avcılardan şikâyet çi olduklarını belirterek ayrıca “ İnsanlar havayı o kadar kirlettiler ki artık rahat nefes alıp uçamıyoruz” dediler.

Yunus balığı deniz canlıları adına konuştu.

“ Bizim derdimiz daha büyük. Avcılık yoluyla soykırım yapıyor, asla acımıyorlar. Milyonlarcamızı bir anda ağlarıyla yakalıyorlar. Bütün pisliklerini denizlerimize atıyor, yaşam alanlarımızı kirletiyorlar. Birçok türümüz yok oldu bile. Böyle devam ederse yakın bir gelecekte tamamen yok olmamız kaçınılmaz” dediler

Şempanzeler, goriller “Bizi kafeslere tıkıyor, şehir şehir dolaştırıyorlar. Adına hayvanat bahçeleri dedikleri hapishanelerde komik hareketler yapmamızı istiyor sonra da, karşımıza geçip gülüyor, onurumuzla oynuyorlar. Aç bırakıyor, işkence yapıyorlar” dediler.

“Ya biz? ” diye sordu kutup ayısıyla penguen “Bizleri soğuk ve beyaz buzullarımızdan koparıp sıcak şehirlerde tarihi eser gibi sergiliyorlar. Gururumuzu beş paralık eden bu rezalete artık dayanamıyoruz. Hatta öyle ki bilinçsizce atmosferi kirleterek havayı ısıtmaları sonucunda kutuplardaki buzlar bile erimeye başladı. Yani gidişat kötü. Bizlerin de nesli tükenme tehlikesi altında.”

Tilki gelerek “ Bana kurnaz tilki diyorlar ama onlar benden çok daha kurnaz. Her defasında tuzaklarına düşüyorum. Beni öldürmekle yetinmiyor, acımasızca derimi soyup kürkümü odalarını süslüyorlar.” dedi ağlayarak. Tilki o kadar içten ağladı ki oradaki tüm hayvanlar onunla birlikte hüngür hüngür ağladılar. Meydan ağlama sesiyle inledi.

Fil, gergedan, Samur, Rakun, Timsah daha nicesi gelip onlarda tilki gibi aynı dertten muzdarip olduklarını beyan ettiler.

Hepsi insanlardan şikayetçi oldular.

Sonra sırasıyla diğer hayvan liderleri de konseyin huzuruna gelip şikayetlerini ve isteklerini sıraladılar. Hepsinin tek bir ortak derdi vardı; İNSANLAR!

Bütün şikayetleri teker teker dinleyen aslan tekrar tepenin üzerine çıktı “Gördüğünüz gibi artık insanlarla birlikte aynı dünyada yaşamamız imkansız” dedi “ Zor olacağını biliyorum ama onlardan kurtulmamız şart. Bunun için önerilerinizi bekliyoruz”

Başta Aslan ve konsey üyeleri olmak üzere büyük topluluk kara kara düşünmeye başladı. Her kafadan ayrı bir ses çıkıyor; konuşmalar, tartışmalar, küçük kavgalarla geçen saatler sonrasında bile olaya mantıklı bir çözüm getiren olmadı. Çünkü onlar zayıf canlılardı. İnsanlar güçlü ve akıllıydılar, üstelik her türlü silahları vardı.

Derken akşam olmuş, güneş ufukta kaybolmaya yavaş yavaş karanlık çökmeye başlamıştı. Şikayetlerin, sızlanmaların ardı arkası kesilmiyor ama bir türlü soruna çözüm bulunamıyordu .

Uzun süren istişarelerden olumlu hiçbir sonuç alınamamış, tüm ümitlerini kaybetmişlerdi. Toplantıyı daha fazla uzatmanın anlamı yoktu. Tam da Konsey toplantısına son vermeyi düşündükleri anda gökyüzünü kaplayan alaca karanlığın içinde karanlıklar lordu Yarasa belirdi. Narin kanatlarıyla uçup Aslan Kralın önünde kondu, diz vurup saygısını sundu. Minik suratında sinsi bir gülümseme vardı. “Sayın Kralım izin verirseniz benim bir planım var” dedi.

Bütün hayvanlar bu küçük gece kuşunun koskoca insana hiçbir şey yapamayacağını düşündüklerinden kahkahalarla güldüler. Bu kez karanlık meydan kahkaha sesleriyle inledi.

Yarasa bu duruma aldırmadan, o gururlu ve kendisinden emin ses tonuyla konuşmaya devam etti.

“Bu işi bana bırakın kralım” dedi “İnsana öyle bir bela hazırladım ki bize ve dünyamıza yaptıkları kötülüklerin bedelini ağır ödeyecekler. Onları doğduklarına pişman edecek nefeslerini keseceğim.”

Öykü: Ceza

Nizamettin Uca

İğdir:27.03.2020: 00.15

